

tijdschrift van de westvlaamse economische raad — 4^e jaargang n° 3

**west-
vlaanderen
werkt**

WEST-VLAANDEREN WERKT

TIJDSCHRIFT VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

DRIEMAANDELIJKE UITGAVE

INHOUD

Tot U spreekt	69
L. VERSCHUEREN, Direkteur U.C.B., Zandvoorde	
De vooruitgang van de tewerkstelling in West-Vlaanderen sinds 1950	70
G. DECLERCQ, lid Directiekomitee W.E.R.	
WESTVLAAMSE BEDRIJVEN	
De konfektienijverheid in West-Vlaanderen	78
J. THEYS, Wetenschappelijk medewerker W.E.S.	
STREKEN, STEDEN EN GEMEENTEN IN BEWEGING	
Het arrondissement Oostende, een Regionaal-Economische Studie	81
WEST-VLAANDEREN OP GRAFIEK	88
SPECTRUM VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMIE	
Textiel	89
A. DEQUAE	
Landbouw	89
L. BOCKSTAELE	
Vlasvezel	91
A. DELBEKE	
Visserij	91
P. HOVART	
Metaal	92
L. COOSEMANS	
Havens	93
E. LEPEER	
Bevolkingsbeweging 1961 in West-Vlaanderen	93
W.E.S.	
WEST-VLAANDEREN WERKT	95

Bij naamvermelding van de auteur verschijnt de bijdrage onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid.

Beschermkomitee :

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle,
Goeverneur.

De Heren J. Storme, H. Smissaert,
L. Gillon, A. Loncke, M. Lootens,
P. Monballyu,

Leden der Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee :

De Heren L. Bockstaele, G. Declercq,
P. Delafontaine, F. Van Damme en
O. Vanneste.

Redaktiesekretaris :

De Heer J. Pattyn.

Abonnement :

100 F - P.C.R. 976.57,
W.E.R., Dijver 7, Brugge.

Redaktiesekretariaat :

Westvlaams Economisch Studiebureau
(W.E.S.) Dijver 7, Brugge.

Publiciteitsvoorwaarden :

W.E.S., Dijver 7, Brugge.

4e JAARGANG 1962

NUMMER **3**

S.V. Groeninghe Drukkerij, Kortrijk

TOT U SPREEKT...

L. VERSCHUEREN

Direkteur U.C.B., Zandvoorde.

Het arrondissement Oostende staat aan de vooravond van een nieuwe ontwikkeling. Traditioneel is het aangewezen op het toerisme en in deze activiteit werden reusachtige vorderingen gemaakt de laatste vijftien jaar. De aantrekkingskracht van de kust met haar gezonde genoegens, verbonden aan een voortreffelijke verbindingsweg met de hoofdstad hebben onze kustgemeenten in rekordtijd ontwikkeld tot vakantie- en residentiecentra waar iedereen zijn gading vinden kan.

De kusthavens ontwikkelden ook hun kenmerkende bedrijvigheid: de visserij en haar aanverwante bedrijven, visverwerking, diepvriesinstallaties en scheepsbouw. Door deze nijverheden werd dan ook terecht aangedrongen op verbeteringen van de haveninstellingen van Oostende, en met verwachting wordt uitgekeken naar de beloofde werken aan het havenhoofd van Oostende, een derde slipway en de uitbreiding van de vissershaven.

Alleen de mogelijkheden tot vestiging van nieuwe nijverheden werden te lang verwaarloosd bij gebrek aan nijverheidsgronden. En nochtans is de ligging van Oostende met haar achterland uitzonderlijk gunstig. Belangrijke nijverheidsgronden liggen beschikbaar langs weerszijden van het zeekanaal Oostende-Plassendale, met aansluiting aan de spoorweg en de autobaan Oostende-Brussel. Deze gronden zijn geschikt zowel voor middelmatige als zware nijverheid. Ligt daar niet sedert jaren een zware scheikundige nijverheid die zich de laatste jaren spektakulair heeft uitgebreid tot een der voornaamste bedrijven van onze provincie?

De werken die in het programma van het ministerie van Openbare Werken opgenomen werden voor een nabije toekomst: diepwaterkaai in de haven, verbetering van het profiel van het zeekanaal tot op 7 m 50 en verhoging tot 2.000 ton van het profiel van de vaart Oostende-Gent, geven aan de nijverheidsgronden aan weerszijden van het kanaal een ongemene waarde, die zeker niet zullen nalaten nieuwe industrieën naar onze streek te lokken.

Vakscholen en hogere technische scholen zorgen voor de vorming van vaklieden en technici. De mechanisatie van de landbouw brengt jaarlijks een overschot van werkkrachten ten bate van de nijverheid vrij, en het kustleven oefent een aantrekkingskracht uit op de bevolking van het binnenland. In de eerstkomende jaren blijft hier dus een werkzame en bevoegde bevolking ter beschikking van nieuwe nijverheden.

Door gemeenschappelijke aktie van de stad Oostende en haar randgemeenten, Bredene, Zandvoorde, Oudenburg, Snaaskerke en Stene, die kort geleden ingezet werd, in samenwerking met het Westvlaams Economisch Studiebureau, wordt zonder twijfel een nieuw tijdperk in de ontwikkeling van onze streek ingeluid, dat vol verwachtingen is.

De vooruitgang van de West-Vlaanderen,

GUIDO DECLERCQ

Lid van het
Direktiekomitee W.E.R.

Van 1950 tot 1961 is de **industriële** tewerkstelling in West-Vlaanderen vermeerderd met ruim 23.000 eenheden, of 25 %. In het Rijk bedroeg het aangroeipercentage voor deze zelfde periode amper 7 %. De tewerkstelling bleef stationair in Oost-Vlaanderen en daalde met omtrent 10 % in Henegouwen.

Laten wij, om onze positie ook even in het ruimer geografische verband te verduidelijken, nog een paar andere cijfers geven : in Nederland was er een aangroei van 18 %, in Frankrijk van 6 % en in Duitsland van meer dan 50 %.

Deze bijdrage is gewijd aan de evolutie van

de tewerkstelling in West-Vlaanderen sinds 1950, zoals zij blijkt uit de gegevens van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid, waaraan alle cijfers ontleend zijn.

In een volgend artikel zullen wij nagaan vanwaar het extra aanbod om de snel toenemende vraag naar arbeid te voldoen gekomen is, en ook de vraag onderzoeken of verdere uitbreiding van de industriële tewerkstelling in hetzelfde tempo kan voortgezet worden.

De algemene evolutie van de tewerkstelling in West-Vlaanderen en in het Rijk vanaf 1950 blijkt uit tabel 1.

Tabel 1 : Tewerkstelling, 1950-1961

	West-Vlaanderen		Rijk		Aandeel van West-Vl. in het Rijk
	Werknemers	Index (1950 = 100)	Werknemers	Index (1950 = 100)	
30.6.1950	151.631	100,0	1.778.026	100,0	8,5 %
1951	158.699	104,7	1.859.628	104,6	8,5
1952	151.402	99,8	1.817.505	102,2	8,3
1953	154.405	101,8	1.805.188	101,5	8,6
1954	158.768	104,7	1.809.262	101,8	8,8
1955	164.103	108,2	1.851.609	104,1	8,9
1956	169.038	111,5	1.904.575	107,1	8,9
1957	171.518	113,1	1.938.214	109,0	8,8
1958	167.665	110,6	1.912.482	107,6	8,8
1959	169.868	112,0	1.871.088	105,2	9,1
1960	178.067	117,4	1.898.673	106,8	9,4
1961	186.527	123,0	—	—	—

De tewerkstelling in West-Vlaanderen, inbegrepen deze in de niet-industriële sectoren, is met circa 35.000 eenheden gestegen sinds

1950, en omvat einde juni 1961 reeds 187.000 personen. Op dit ogenblik is het cijfer van 190.000 zeker overschreden. Van 8,5 % van

tewerkstelling in sinds 1950

de tewerkstelling van het Rijk in 1950 is het aandeel van West-Vlaanderen reeds tot 9,4 % gestegen in 1961.

Te noteren valt dat de vertraging in de uitbreiding van de tewerkstelling in het Rijk in 1958, welke o.a. te verklaren is door de achteruitgang van de mijnactiviteit, voortgeduurd heeft tot in 1960. In West-Vlaanderen, waar de recessie van 1957-58 eveneens voelbaar was, is de vertraging van kortere duur. Wij trekken hierop de aandacht : onze economie beweegt zich klaarblijkelijk op een andere trendmatige fond dan amper tien jaren geleden, toen de zwakkere ontwikkeling van onze economie o.m. tot uiting kwam in langere conjuncturele inzinkingen. De verandering in het economische klimaat is markant. In

plaats van stagnatie is er thans « groei », ook doorheen de tijdelijke conjuncturele inzinkingen en recessies.

Het interesseert ons allereerst te weten, hoe deze merkwaardige aangroei van de tewerkstelling in West-Vlaanderen geografisch gespreid is. Nemen wij om te beginnen de administratieve indeling van de arrondissementen (Tabel 2). Zelfs het arrondissement Veurne, dat de geringste vooruitgang boekte, nl. 13,5 %, kende een **relatief** sterkere ontwikkeling, althans onder het oogpunt van de tewerkstelling, dan het Rijk in zijn geheel. De hoogste procentuele aangroei van de tewerkstelling tussen 1950 en 1961 komt voor in het arrondissement Brugge, met 35,8 %.

Tabel 2 : Tewerkstelling per arrondissement, 1950-1961

Arrondissement	30-6-1950	30-6-1955	30-6-1960	30-6-1961	Evolutie	
					Absoluut	%
Brugge	29.723	31.427	38.573	40.370	+ 10.647	+ 35,8 %
Diksmuide	2.360	2.367	2.749	2.953	+ 593	+ 25,1
Ieper	8.057	8.838	9.721	10.226	+ 2.169	+ 26,9
Kortrijk	59.442	64.919	68.205	71.247	+ 11.805	+ 19,9
Oostende	15.528	17.801	17.743	18.373	+ 2.845	+ 18,3
Roeselare	23.504	25.011	26.985	28.554	+ 5.050	+ 21,5
Tielt	8.090	8.545	8.576	9.212	+ 1.122	+ 13,9
Veurne	4.927	5.195	5.515	5.592	+ 665	+ 13,5
West-Vlaanderen	151.631	164.103	178.067	186.527	+ 34.896	+ 23,0

Het zijn nochtans de absolute cijfers die hier van betekenis zijn. In de arrondissementen Kortrijk, Brugge en Roeselare is de totale tewerkstelling met 27.500 eenheden gestegen, hetgeen 78 % vertegenwoordigt van de aangroei in de gehele provincie. Deze drie arrondissementen bevatten thans 75 % van de tewerkstelling in West-Vlaanderen, nl. 140.000 plaatsen op 186.527. De vermeerdering in de arrondissementen Diksmuide, Ieper en Veurne samen bedroeg 3.400 eenheden.

*
**

Wij zullen hieronder deze geografische spreiding nog verder onderzoeken, maar ons daartoe beperken tot de **industriële** tewerkstelling, waarvan de ongelijke spreiding het sterkst in het oog springt. De tewerkstelling, zoals zij geregistreerd wordt in de cijfergegevens van de R.M.Z., bevat immers naast de tewerkstelling in de industriële bedrijven ook nog de tewerkstelling in de landbouw en de visserij, in de zog. extractieve bedrijven (waarvan geen in West-Vlaanderen), in het bouwbedrijf, het transportbedrijf, de han-

De Maatschappij die U en uw streek
best kent en zich dan ook het best
aanpast aan UW verzekeringsproble-
men van

BRAND, LEVEN en
ONGEVALLEN

Zetel en Burelen :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20

Telefoon : (056) 201.38

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6. Telefoon : (050)324.40

Inspekties te :

Ieper - Waregem - Oostende -
Roeselare - Moeskroen - Menen -
Deerlijk - Waasmunster - Aalst -
Antwerpen - Oudenaarde.

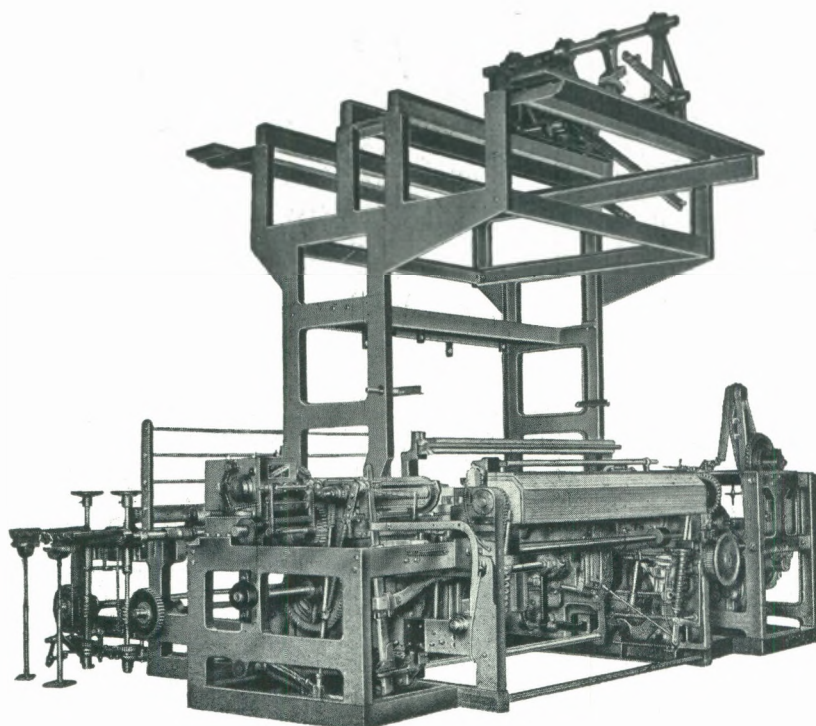
delsondernemingen, de hotelbedrijven en de sektor van de persoonsverzorging en in de overheidsdiensten (Tabel 3).

Onze provincie telde in 1961 nog 3.631 bezoldigde werkkrachten in de landbouw en 2.083 in de visserij, hetzij samen 26 % van het overeenkomstig totaal voor het Rijk. Zowel in West-Vlaanderen als in het Rijk is de tewerkstelling in de landbouw van 1950 tot 1961 (1960) achteruitgelopen met ruim 30 %. De tewerkstelling van bezoldigden in de visserij bleef nagenoeg konstant. De tewerkstelling in het bouwbedrijf steeg in West-Vlaanderen met 27 %, tot 26.200 een-

heden ; deze in het transportbedrijf daarentegen daalde met 9 %, tot 2.700 eenheden. Terwijl de tewerkstelling in de industrie, het bouwbedrijf en de transport gestegen is met circa 25 %, geven de handels- en de dienstensektoren stijgingen te zien van respectievelijk 47 % en 41 %. De aangroei van de tewerkstelling in de horeca-bedrijven en in de sektor van de persoonsverzorging, nl. 2.500 eenheden, compenseert praktisch het verlies aan werkgelegenheid in de landbouw. Wij trekken er volledigheidshalve de aandacht op, dat het hier in beide gevallen alleen de tewerkstelling betreft van bezoldigden, die onderworpen zijn aan de R.M.Z.

Tabel 3 : Tewerkstelling per bedrijfstak, 1950-1961

Bedrijfstak	West-Vlaanderen				Rijk	
	30-6-1950	30-6-1961	Evolutie 1950-1961		30-6-1960	Evolutie 1950-1960 pCt
			Absoluut	pCt		
A. Landbouw	6.314	3.631	— 2.683			
B. Visserij	2.159	2.083	— 76			
Totaal A+B	8.473	5.714	— 2.759	— 32,6	21.893	— 31,2
C. Extraktieve bedrijven .					126.245	— 29,9
D. Voedingswarenbereiding	5.117	7.511	+ 2.394	+ 46,8	76.227	+ 10,8
Drankbereiding	2.337	2.213	— 124	— 5,3	27.784	— 0,2
Chemische nijverheid . .	1.788	1.991	+ 203	+ 11,4	67.323	+ 26,6
Houtbewerking	6.444	9.592	+ 3.148	+ 48,9	44.426	—
Papiernijverheid, boekbe-						
drijf, fotografie	1.856	2.602	+ 746	+ 40,2	54.024	+ 14,8
Textielnijverheid	42.915	40.955	— 1.960	— 4,6	145.316	— 22,8
Kledingsnijverheid . . .	9.282	12.192	+ 2.910	+ 31,4	84.215	— 3,7
Prod. en distributie van						
gas en elektriciteit . . .	1.873	1.717	— 156	— 8,3	19.669	+ 2,8
Bedrijven v. niet-metaal-						
houdende delfstoffen . .	5.763	7.077	+ 1.314	+ 22,8	71.307	+ 12,5
Metaalnijverheid	13.277	26.653	+ 13.376	+ 100,7	373.435	+ 24,0
Kunst- en precisienijver-						
heid	533	901	+ 368	+ 69,0	15.089	+ 13,7
Overige industriële be-						
drijven	1.431	2.480	+ 1.094	+ 76,5	37.417	+ 2,7
Totaal industriële bedrij-						
ven	92.616	115.884	+ 23.268	+ 25,1	1.016.232	+ 6,9
E. Bouwbedrijf	20.660	26.265	+ 5.605	+ 27,1	200.564	+ 13,6
F. Transportbedrijf	2.990	2.716	— 274	— 9,2	62.907	+ 16,5
Totaal D+E+F	116.266	144.865	+ 28.599	+ 24,6	1.279.703	+ 8,4
G. Handelondernemingen .	11.661	17.126	+ 5.465	+ 46,9	267.845	+ 36,5
H. Hotelbedrijf en						
persoonsverzorging . . .	6.045	8.522	+ 2.477	+ 41,0	65.961	+ 25,3
I. Overheidsdiensten en						
andere	9.186	10.300	+ 1.114	+ 12,1	137.026	+ 0,5
Algemeen Totaal	157.631	186.527	+ 34.896	+ 23,0	1.898.673	+ 6,8

ROEDENGETOUW
VOOR EPINGLE-
MEUBELSTOF

ROEDENTAPIJTGETOUWEN van 0 m 50 tot 5 m 50 breedte
DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN enkelspoelig
DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN dubbelspoelig
EFFEN FLUWEELGETOUWEN dubbelspoelig
JACQUARD FLUWEELGETOUWEN enkel- of dubbelspoelig
EPINGLEGETOUWEN met enkele roedenbeweging
met dubbele roedenbeweging
met combinatie wisselbakken
JUTEGETOUWEN voor onderweefsel tufted tapijten

N.V. GIETERIJEN EN WERKHUIZEN
MICHEL VAN DE WIELE
MARKE

Tel. 056/203.11

In de industriële sektor werd de grootste aanwinst geboekt in de metaalnijverheid. Van 1950 tot 1961 is de tewerkstelling in de Westvlaamse metaalverwerkende nijverheid verdubbeld; zij bedraagt thans 26.700 eenheden, en neemt de tweede plaats in onder de Westvlaamse bedrijfstakken, vóór het bouwbedrijf maar na de textielnijverheid welke met 41.000 tewerkgestelden nog altijd de eerste rang bekleedt. De textielnijverheid omvatte in 1950 nog 28 % van de totale tewerkstelling in West-Vlaanderen, maar thans nog slechts 21 %.

Een opvallende expansie werd ook bereikt in de houtverwerkende nijverheid (+ 3.150), de kleding- en konfektienijverheid (+ 2.900) en de voedingswarenbereiding (+ 2.400). De bereikte percentages liggen in al deze sectoren ver boven deze van het land in zijn geheel. De totale tewerkstelling groeide in België aan met 6,8 % van 1950 tot 1960, tegenover 23 % in West-Vlaanderen.

De verbreding van de industriële basis van onze provincie gaat gepaard met een toenemende diversifikatie, waarvan vooral de krachtige ontplooiing van de metaalverwerkende nijverheid (inklusief de elektronika) het meest treffende aspekt is.

De doorbraak van de **metaalverwerkende nijverheid** in onze provincie ware niet denkbaar geweest zonder een kwarteeuw van voorbereiding in onze vakscholen en in enkele verspreide grotere bedrijven, die eveneens als kweekscholen gediend hebben. Zij is opvallend gespreid over ten minste vijf van de Westvlaamse arrondissementen. Wij geven hieronder enkele cijfers om dit te illustreren :

			Evolutie	
	1950	1961	Absoluut	pCt.
Brugge	4.773	10.100	+5.327	+111
Kortrijk	4.301	8.411	+4.110	+ 95
Roeselare	1.459	3.352	+1.893	+129
Ieper	1.018	2.242	+1.224	+120
Oostende	926	1.254	+ 328	+ 35

De achteruitgang van de tewerkstelling in de **textielnijverheid** in West-Vlaanderen daarentegen, met 4,6 %, is praktisch uitsluitend toe te schrijven aan het teruglopen van de mankracht in deze branche in het arrondissement Roeselare, van 6.200 eenheden in 1950 tot 4.400 in 1961. In het Kortrijkse daarentegen bleef de tewerkstelling in deze sektor met een niet noemenswaardige ver-

meerdering op nagenoeg hetzelfde peil van 31.500 eenheden.

In het arrondissement Roeselare is de **kleding- en konfektienijverheid** (inklusief de schoennijverheid) thans veruit de belangrijkste bedrijfstak, met 6.400 tewerkgestelden. Eveneens typisch voor het Roeselaarse is de **voedingsnijverheid** (2.117); in deze bedrijfstak is ook in andere arrondissementen uitbreiding te noteren.

De **bouwnijverheid** boekte in alle arrondissementen vooruitgang. De tewerkstelling in het Westvlaams **transportbedrijf** daalde, uitsluitend tengevolge van de achteruitgang van de tewerkstelling in deze branche in het arrondissement Oostende, van 1.200 eenheden in 1950 tot 550 in 1961. De **houtverwerkende nijverheid** is eveneens meer gespreid ontwikkeld.

Het is typisch voor West-Vlaanderen dat de tewerkstelling er gestegen is maar het aantal werkgevers verminderd, van 20.100 in 1950 tot 18.850 in 1960, hetzij met 6,4 %. In het Rijk steeg het aantal werkgevers in dezelfde tijdspanne met 1 % (circa 1.000). Deze daling deed zich echter uitsluitend voor bij de bedrijven met minder dan 5 werknemers. De 18.368 ondernemingen met minder dan 50 werknemers, omvatten in 1960 nog 47,5 % van de tewerkstelling in West-Vlaanderen tegenover slechts 37,1 % in het Rijk. Onze provincie is bij uitstek de streek van de kleine en middelgrote ondernemingen. Wij tellen nl. 14,3 % van de bedrijven met minder dan 50 tewerkgestelden van het Rijk.

Tabel 4 geeft een overzicht van de spreiding van de ondernemingen naar grootteklasse over de verschillende arrondissementen. In de arrondissementen Diksmuide, Veurne en Tielt komen geen ondernemingen voor met meer dan 500 tewerkgestelden. Ieper telt één enkel bedrijf in deze categorie, nl. de firma Picanol. Het enige bedrijf in het arrondissement Diksmuide van meer dan 100 tewerkgestelden behoort tot de branche van de voedingswarenbereiding. De acht ondernemingen met meer dan 1.000 tewerkgestelden, nl. 4 meer dan in 1950, telden in 1960 14.700 tewerkgestelden.

Typierend voor de Westvlaamse industriële structuur is het feit dat het grootste aantal, nl. 90 van de 261 grotere ondernemingen (+ 100 arbeidskrachten), voorkomt in de textielnijverheid, gevolgd door 31 bedrijven in de metaalverwerkende nijverheid en 27 in het bouwbedrijf.

Deze 261 ondernemingen met meer dan 100 werknemers vertegenwoordigen nagenoeg 40 % van de totale tewerkstelling.

Tabel 4 : Indeling van de bedrijven naar grootteklasse, per arrondissement, 30-6-1960

Grootte-klasse	Brugge	Diksmuide	Ieper	Kortrijk	Oostende	Roeselare	Tielt	Veurne	West-Vl.
— 5	3.116	570	1.585	3.239	1.700	1.382	849	1.162	13.603
5- 9	604	60	161	663	345	299	152	134	2.418
10- 19	296	29	78	408	172	192	85	48	1.308
20- 49	178	19	56	334	105	154	62	31	939
50- 99	67	5	15	118	33	65	20	10	333
100-199	28	—	8	67	20	30	7	3	163
200-499	10	1	1	38	3	11	3	1	68
500-999	5	—	—	9	2	6	—	—	22
1.000 en +	3	—	1	4	—	—	—	—	8
Totaal	4.307	684	1.905	4.880	2.380	2.139	1.178	1.389	18.862

Van 1947 tot 1960 werd de grootste achteruitgang in de **industriële** tewerkstelling geregistreerd in de stad Oostende, nl. een verlies van 1.478 arbeidsplaatsen. Andere gemeenten met opvallende achteruitgang in de industriële tewerkstelling zijn : Bredene (—341), Assebroek (—211), Eernegem (—191), Oostduinkerke (—186), Avelgem (—171), Tielt (—156), Wielsbeke (—117). Er waren 83 gemeenten waar de industriële tewerkstelling van 1947 tot 1960 achteruitgang, met in totaal 4.645 eenheden, en 8 gemeenten waar de tewerkstelling stationair bleef. Daartegenover zijn er 160 gemeenten waar de industriële tewerkstelling vooruitgang heeft geboekt. Hieronder volgen de 20 gemeenten met de grootste positieve veranderingen :

Brugge (B)	5.762
Zwevegem (K)	2.591
Zedelgem (B)	1.814
Moeskroen (K)	1.794
Izegem (R)	1.189
Kortrijk (K)	1.187
Roeselare (R)	1.186
Vichte (K)	1.077
Deerlijk (K)	958
Waregem (K)	769
Lichtervelde (R)	685
Emelgem (R)	586
Gits (R)	561
Heule (K)	560
Torhout (B)	547
Zwevezele (T)	541
Sint-Andries (B)	495
Meulebeke (T)	471

Ieper (Y)	469
Poperinge (Y)	414

Van deze 20 groeikernen, waarvan sommige een agglomeratie vormen zoals de vijf gemeenten in het Roeselaarse, zijn er 16 gelegen in de arrondissementen Brugge, Roeselare en Kortrijk. In deze kerngemeenten op de as Brugge-Kortrijk zijn 75.700 tewerkgestelden in de industrie gekoncentreerd, hetzij 70 % van de totale industriële tewerkstelling van onze provincie. De andere losse kernen, nl. Ieper en Poperinge in de Westhoek enerzijds en Meulebeke en Zwevezele anderzijds, omvatten respectievelijk 3.600 en 1.900 tewerkgestelden.

Uit deze enkele gegevens blijkt weliswaar de sterke groei van de Westvlaamse industrie, maar komen anderzijds wel zeer duidelijk de regionale verschillen binnen West-Vlaanderen zelf naar voren. Alhoewel wij ons hier niet op het plan van de regionale industrialisatiepolitiek wensen te begeven, wijzen deze enkele gegevens er ongetwijfeld op, dat het ogenblik zekerlijk gekomen is om binnen West-Vlaanderen zelf de spreiding van de industriële activiteiten naar enkele geschikte kernen links en rechts van de arrondissementen Brugge, Roeselare en Kortrijk met nieuwe middelen te stimuleren.

Wij willen dit artikel over de groei van de tewerkstelling in West-Vlaanderen gedurende de laatste tien jaren niet besluiten, zonder ook nog even de voorlopige resultaten van de wet van 18 juli 1959 te bekijken. In uitvoering van deze wet werden einde 1959, voor een periode van drie jaren, d.w.z. tot einde 1962, 43 gemeenten als ontwikkelingsgewesten aangeduid. De aldaar gelokaliseerde investeringen

konden hiervoor van extra rentetoeelagen genieten.

In deze 43 gemeenten is de tewerkstelling van 1958 tot 1960 met 2.100 eenheden of 6 % gestegen. Voor de provincie in haar geheel is het overeenstemmend cijfer slechts 1,8 %.

De investeringen welke thans beslist zijn, maar slechts in 1962 en later een belangrijke stijging van de tewerkstelling zullen medebrengen, laten een verdere expansie voorzien van ten minste 10.000 arbeidsplaatsen. In een volgende bijdrage zullen wij het aanbod van arbeid in West-Vlaanderen even onderzoeken.

DE REPRESENTATIEVE WAGEN VOOR DE ZAKENMAN

Officieel koncessionaris :

ETN VAN BIERVLIET Gebrs

P.V.B.A.

Scheepsdalelaan 8, BRUGGE

Tel. 336.26

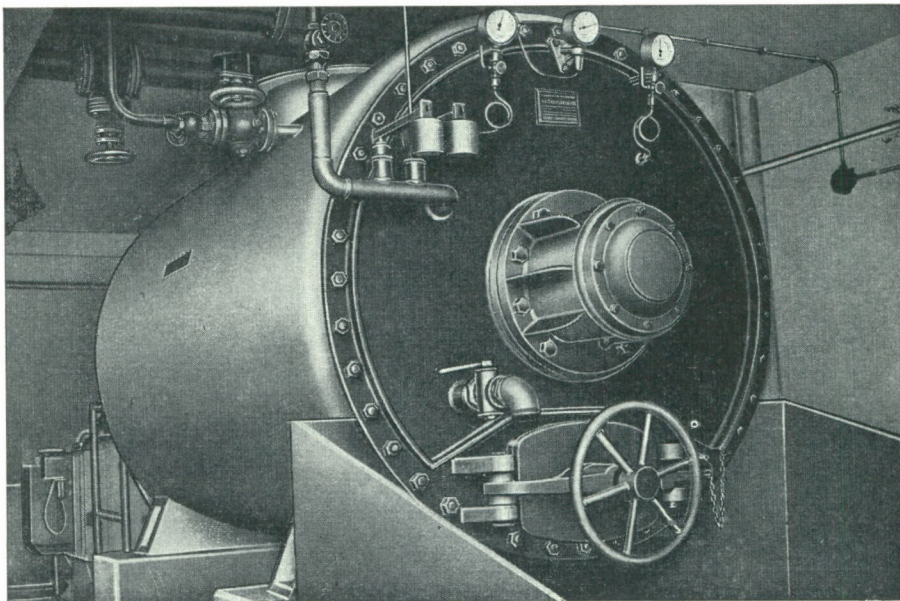
MERCEDES-BENZ

STERILISEER- SMELT- en DROOG- TOESTEL

met roerwerk
voor het
verwerken
van alle
slachtafval,
vervaardigen
van bloedpoeder,
enz.

Standardtypes :

2600 - 4000 en
6300 liters

N.V. Konstruktiewerkhuizen
VANDEKERCKHOVE
Bruggesteeweg 374, ROESELARE

De konfektienijverheid

J. THEYS

Wetenschappelijk medewerker W.E.S.

In 1958 publiceerde het Westvlaams Economisch Studiebureau een rapport over de konfektienijverheid in West-Vlaanderen. In dit rapport, dat vooral tot doel had de evolutie van de tewerkstelling in deze bedrijfstak te verduidelijken en de kontakten tussen onderwijs en industrie te bevorderen, werd — op basis van een enquête waaraan 181 bedrijven deelnamen — een nauwkeurige analyse gemaakt van de groei en de verwachtingen van de Westvlaamse konfektienijverheid en werden lijsten gepubliceerd van bedrijven die zich bereid hadden verklaard atelierbezoeken toe te laten voor de leerlingen van het beroeps-onderwijs of stagiaires uit het normaalonderwijs op te nemen.

Tussen midden 1950 en midden 1957, datum waarop de eerste enquête werd afgesloten, was de tewerkstelling (exclusief bedienden) in de Westvlaamse konfektienijverheid gestegen van 3.637 personen tot 5.321 personen of met 46,3 %. In de jongste jaren was de verruiming van de werkgelegenheid opnieuw vrij belangrijk. Tussen medio

1957 en medio 1960 steeg de tewerkstelling van 5.321 personen tot 5.756 personen of met 8,2 %. De conjunktuurinzinking in 1958 leidde niet tot een dalende tewerkstelling. Terwijl de tewerkstelling in de eigenlijke industrie in West-Vlaanderen tussen 1957 en 1958 een vermindering kende van 4,4 %, realiseerde de konfektienijverheid nog een aangroei van 2,8 %.

Deze expansie heeft het bedrijfsleven echter voor ernstige problemen geplaatst op het vlak van de arbeidsvoorziening. Het bleek dan ook wenselijk de jongste evolutie van de Westvlaamse konfektienijverheid nauwkeuriger te analyseren, vooral met het oog op het aangeven van de richting die in de toekomst aan het onderwijs dient gegeven te worden. De commissie « konfektienijverheid » die in de schoot van de Westvlaamse Economische Raad in 1956 werd opgericht, besloot daarom tot het houden van een nieuwe enquête en het publiceren van een aanvullend rapport waarin vooral het probleem van de arbeidsbevoorrading en de scholing zou worden ontleed.

In 1961 werd een nieuwe enquête gehouden; 169 ondernemers namen hieraan deel. Tevens werden de onderscheiden inrichtingen voor technisch en beroepsonderwijs, afdeling snit en naad, gevraagd naar hun bevindingen. Het rapport waarin de gegevens van deze enquêtes werden verwerkt, werd in juni 1962 gepubliceerd (1). Hierna volgt een beknopte samenvatting van de belangrijkste resultaten van deze enquêtes.

Evolutie van de werkgelegenheid

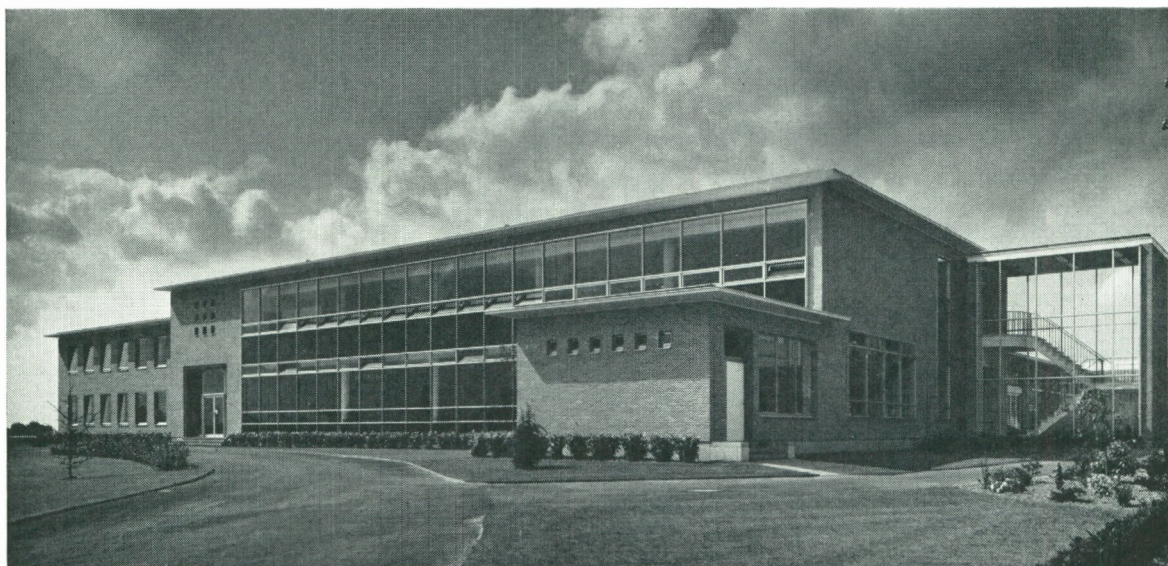
Tussen 1957 en 1960 groeide de tewerkstelling aan van 5.321 tot 5.756 personen. De groei van de werkgelegenheid was zeer groot

Binnenzicht konfektieatelier Hermans-Dielen, Deerlijk

(1) « De konfektienijverheid in West-Vlaanderen; kontakt technisch en beroepsonderwijs/nijverheid » (aanvullend rapport) is te bekomen bij het Westvlaams Economisch Studiebureau door storting van 100 F op P.C.R. 1252.43 van het Westvlaams Economisch Studiebureau, Dijver 7, Brugge.

in West-Vlaanderen

Nieuw bedrijfsgebouw firma Compennolle, Gits

in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare ; de aangroei bedroeg respectievelijk 401 en 324 arbeidsplaatsen. In het arrondissement Brugge daarentegen was er een vermindering van de tewerkstelling van 201 eenheden ; ook in de arrondissementen Ieper, Tielt en Oostende daalde de tewerkstelling enigermate.

Het arrondissement Kortrijk telde midden 1960 2.760 arbeidsplaatsen in de konfektienijverheid, d.i. 47,9 % van de totale tewerkstelling in deze bedrijfstak in West-Vlaanderen. In het arrondissement Brugge waren 1.011 personen (17,6 %) tewerkgesteld, in het arrondissement Roeselare 1.000 (17,4 %), in het arrondissement Tielt 481 (8,4 %) en in het arrondissement Ieper 306 (5,3 %). In de arrondissementen Oostende, Veurne en Diksmuide te samen bedroeg de tewerkstelling 198 personen.

Vooruitzichten inzake tewerkstelling

Op basis van de gegevens verstrekt door de enquête mag de groei van de tewerkstelling op circa 300 eenheden gesteld worden voor ieder van de eerstvolgende jaren. De groeivoorzichten werden vooral geformuleerd door bedrijven uit het Kortrijkse. In het

arrondissement Roeselare, dat in de jongste jaren een belangrijke groei van de tewerkstelling kende, waren de verwachtingen van uitbreiding van de werkgelegenheid zeer miniem. De helft van de voorziene uitbreiding wordt verwacht in een drietal bedrijven met meer dan 100 tewerkgestelden.

Het beroep op de arbeidsmarkt zal in de volgende jaren veel groter zijn dan de geciteerde cijfers laten vermoeden. Na 5 jaar is het personeelskader immers praktisch volledig vernieuwd ; door huwelijk, na geboorte van een kind, door pensioenstelling treden jaarlijks een vrij groot aantal arbeidskrachten definitief uit het beroepsleven.

Situatie op de arbeidsmarkt — Scholing

In de jongste jaren werden reeds moeilijkheden ondervonden bij het aantrekken van

**WESTVLAAMSE
BEDRIJVEN**

arbeidskrachten in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt. De geografische mobiliteit van de vrouwelijke arbeidskrachten blijft vrij beperkt. De rekrutering van het personeel van de Westvlaamse konfektienijverheid geschiedt voor circa 85 % in de gemeente van tewerkstelling of de randgemeenten.

Het beroep op arbeidskrachten die geen beroepsopleiding hebben genoten is nog steeds zeer groot. In 1961 kwam slechts 1 op 3 van de aangeworven arbeidskrachten uit het beroepsonderwijs. De aanwerving uit het beroepsonderwijs slaat voor circa 44 % op leerlingen uit de secundaire beroepsscholen, 43 % uit lagere huishoudscholen, 7 % uit secundaire technische scholen en 6 % uit het voortgezet technisch onderwijs.

Verhouding industrie-onderwijs

Het onderricht zoals het thans verstrekt wordt in het technisch en beroepsonderwijs wordt globaal gezien gunstig beoordeeld. Meer

aandacht wordt echter gevraagd voor het bijbrengen van noties over produktiviteit en de kennis van de machines (kleine herstellingen). Het invoeren van stageperiodes, vooral voor leerlingen van het voortgezet technisch onderwijs, wordt wenselijk geacht.

Door het onderwijs wordt een hogere financiële waardering van de beroepsvorming gevraagd en wordt aangedrongen op nauwer contact met het bedrijfsleven. In de arrondissementen Oostende, Ieper en Veurne ontmoeten de scholen moeilijkheden bij de plaatsing van hun afgestudeerden ingevolge gebrek aan werkgelegenheid in een plaatselijke konfektienijverheid.

Tot het bevorderen van het contact tussen onderwijs en industrie publiceert het rapport een lijst van 55 firma's die zich bereid verklaarden atelierbezoeken toe te laten voor leerlingen van de vakscholen van eigen streek, een lijst van 40 firma's die bereid zijn stagiaires op te nemen uit de normaalscholen en een lijst van de inrichtingen voor technisch en beroepsonderwijs, snit en naad, in West-Vlaanderen.

VOOR BEIDE VLAANDEREN

G. LENOIR — Ooststraat 29, ROESELARE

Tel. (051) 216.72 (2 l.)

DE BESTE

- voor : — Uw zaken-, verlof- of huwelijksreis per transportmiddel naar Uw keus
- onmiddellijke aflevering van alle spoor-, boot of vliegtuigtickets
- kruisvaarten per boot naar alle landen.

OOK U ONTVANGT GRATIS PRACHTPROGRAMMA'S OP AANVRAAG !

Het arrondissement Oostende een Regionaal-Economische Studie

Het Westvlaams Economisch Studiebureau publiceerde zopas, als vijfde in de reeks van de economische studies : « Het arrondissement Oostende, een regionaal-economische studie » (1). Deze studie werd opgemaakt door de heren O. Vanneste, J. Theys en M. Zwaenepoel. Een samenvatting van deze studie wordt in dit artikel weergegeven.

Demografie en beroepsbevolking

Het arrondissement Oostende heeft een bevolking van circa 120.000 personen. Sinds 1947 is de bevolking met 11,7 % toegenomen ; in vergelijking met het Rijk (7,8 %) en West-Vlaanderen (6,9 %) kent het Oostendse een vlotte groei.

De natuurlijke bevolkingsgroei belooft in het Oostendse tijdens de jongste jaren regelmatig circa 900 eenheden (7,6 per duizend inwoners) ; deze natuurlijke bevolkingsgroei wordt verhoogd door een inwijkingsoverschot dat in de jongste vijf jaar gemiddeld 230 eenheden bedraagt.

De kuststrook boekt permanent een vestigingsoverschot ten nadele van de plattelandsgemeenten van het eigen arrondissement en van de overige arrondissementen van West-Vlaanderen. Ook ten opzichte van de andere provincies, behoudens Brabant en Antwerpen, bevestigt de kuststrook haar aantrekkingskracht. De plattelandsgemeenten van het arrondissement Oostende verliezen van hun bevolking ten voordele van de eigen kuststrook, het arrondissement Brugge en nagenoeg alle Belgische provincies.

De bevolking is in het arrondissement Oostende buitengewoon sterk gekoncentreerd. Oostende is de meest bevolkte stad van West-Vlaanderen en telt 56.335 inwoners. Samen met de aangrenzende gemeenten Stene, Middekerke, Bredene en Zandvoorde groepeer

Oostende 65 % van de arrondissementsbevolking.

De beroepsbevolking van het Oostendse is in vergelijking met het Rijk sterker georiënteerd op het bouwbedrijf, vervoer en verkeer, hotelbedrijf, persoonsdiensten, openbare diensten en andere diensten van algemeen nut. In de eigenlijke industrie werkt slechts 22,3 % van de beroepsbevolking tegenover 37,7 % in het Rijk. In de nijverheid zijn weinig vrouwelijke arbeidskrachten tewerkgesteld ; de werkgelegenheid van vrouwen in het hotelbedrijf en de persoonsverzorging is ruimer dan in de nijverheid.

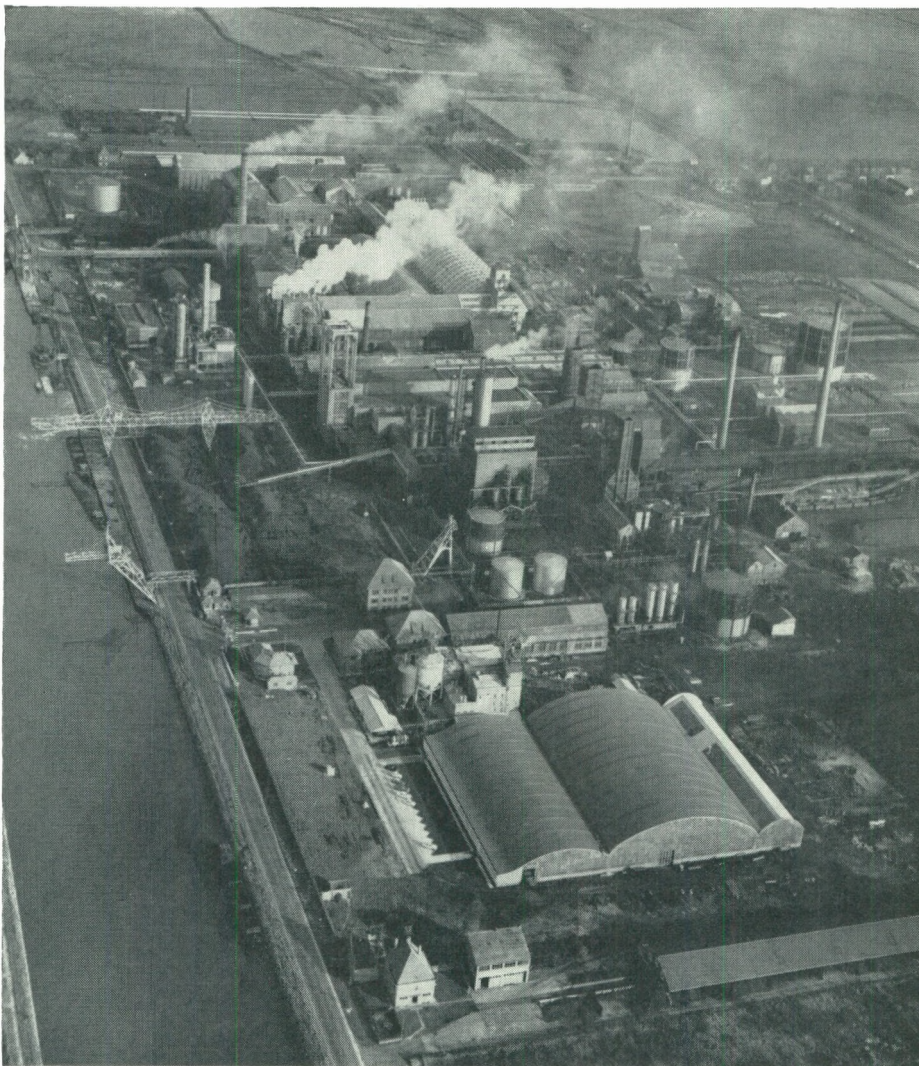
Infrastructurale onderbouw

Oostende is op heden begunstigd met een veelzijdig net van verkeersmiddelen. De geëlektrificeerde spoorlijn Luik-Brussel-Oostende en de autosnelweg Brussel-Oostende vormen, samen met het kanaal Gent-Brugge-Oostende, de hoofdassen van het verkeer. Oostende beschikt bovendien over een zee- en een luchthaven die vooral als invalspoort voor het toerisme betekenis hebben.

In 1960 beliep de globale zeescheepvaart in de handelshaven van Oostende 241.465 ton (geladen en geloste goederen) ; de binnenscheepvaart beliep er 180.291 ton. De groei van de passagiershaven was zeer belangrijk ; het aantal vervoerde reizigers steeg van 393.040 in 1950 tot 1.316.331 in 1960.

**STREKEN, STEDEN
EN GEMEENTEN
IN BEWEGING**

(1) O. Vanneste, J. Theys, M. Zwaenepoel : « Het arrondissement Oostende — een regionaal-economische studie », 444 blz. De studie is te bekomen door storting van 250 F op P.C.R. 1252.43 van het Westvlaams Economisch Studiebureau, Dijver 7, Brugge.

Union chimique - Chemische Bedrijven N.V., te Zandvoorde

(Luchtfoto : Sado, Brussel)

Op de luchthaven van Oostende steeg het aantal vervoerde reizigers van 52.175 in 1956 tot 213.862 in 1960.

Het kanaal Brugge-Oostende is theoretisch bevaarbaar voor schepen van 2.000 ton ; de doorgang aan de voorlopige Stalhillebrug beperkt echter de doorvaart tot schepen van maximum 7,55 m breedte (type 700 à 800 ton). In 1960 werden op dit kanaal 1.103.032 ton goederen gelost doch amper 185.741 ton goederen geladen.

Voor het wegverkeer zijn vooral de autosnelweg Brussel-Oostende en de rijkswegen Oostende-Gent-Brussel, Knokke-Duinkerke en Oostende-Menen van betekenis.

De woningvoorraad beliep op einde 1960 29.145 particuliere huizen. Op grond van de

gezinsstructuur kent het Oostendse een woningtekort van circa 1.500 eenheden. De Oostendse binnenstad is in korte jaren volledig van uitzicht veranderd door de doorbraak van de hoogbouw.

Plaatselijke welvaartsbronnen

De totale tewerkstellingscapaciteit van het arrondissement Oostende belooft circa 31.600 eenheden. Van deze tewerkstelling is 33,5 % aan te treffen in de industrie, 4,4 % in het ambachtswezen, 14,6 % in de landbouw en visserij en 47,5 % in de tertiaire sektor.

Landbouw :

De landbouw beneemt in het arrondissement Oostende circa 73 % van de totale

oppervlakte tegenover 79 % in West-Vlaanderen en 59 % in het Rijk. Vooral het zuidwestelijk gedeelte van het Oostendse is sterk agrarisch gebleven.

De gemiddelde grootte van de eigenlijke landbouwbedrijven bedraagt 10,46 ha.

De landbouw van het arrondissement Oostende wijst op een specialisatie op twee terreinen, nl. de graankultuur enerzijds, met de nadruk op tarwe en gerst, en de veehouderij anderzijds, met het aksent op de fokkerij.

De actieve bevolking in de landbouw omvatte in 1950 5.900 personen of 15 % van de totale actieve bevolking. De tewerkstelling in de landbouw krimpt steeds meer in. Op 15 mei 1960 werden nog slechts 3.272 permanent tewerkgesteld in de landbouw geteld.

Nijverheid :

De tewerkstelling in de be- en verwerkende nijverheid omvatte in 1960 4.850 bezoldigde arbeidskrachten in 447 ondernemingen. De arbeidsbezetting in de semi-industriële sectoren (bouw, transport, visserij) overschrijdt het totaal der effectieven in de eigenlijke industrie ; in 1960 lag een tewerkstelling van 5.981 personen gespreid over 645 bedrijven.

De tewerkstelling in de strikt industriële bedrijven bedraagt circa 10 % van de beroepsbevolking in het Oostendse tegenover 26 % in West-Vlaanderen en 27 % in het Rijk. Voor de tewerkstelling in de semi-industriële bedrijven komt het arrondissement Oostende evenwel met een aandeel van 14 % tegenover 7 % in West-Vlaanderen en in het Rijk.

De belangrijkste sectoren bij de eigenlijke industrie zijn de metaalnijverheid (1.454 tewerkgestelden), de voedingswarenbereiding (1.071) en de chemische nijverheid (934).

Tussen midden 1947 en midden 1960 bleef het aantal industriële bedrijven op hetzelfde niveau en daalde de bezoldigde tewerkstelling van 5.146 tot 4.850 eenheden of met 5,8 %. In de chemische nijverheid is de tewerkstelling sinds 1947 dalend (— 282 eenheden). Ook in de metaalsektor werd een lichte achteruitgang genoteerd (— 28 eenheden). In de voedingswarenbereiding kon het arbeidspotentieel lichtjes worden uitgebreid (+ 93 eenheden).

Het Oostendse telt slechts 1 bedrijf met circa 1.000 tewerkgestelden, 1 bedrijf met 200 à 500 tewerkgestelden en 8 bedrijven met 100 à 200 tewerkgestelden. De gemiddelde tewerkstelling per bedrijf bedroeg in 1960 in het Oostendse 10,9 personen tegenover 19,6 in West-Vlaanderen en 24,8 in het Rijk.

De semi-industriële bedrijven als bouw en vervoer kwamen in het Oostendse tot ontwikkeling via het toerisme en de havenbedrijvigheid. Midden 1960 werden in de bouwsector 4.210 bezoldigden tewerkgesteld en in de sektor transport 597 personen. In de visserij werden 1.174 personen tewerkgesteld ; Oostende is de eerste vissershaven van het land.

Tussen 1947 en 1960 groeide de tewerkstelling in het bouwbedrijf met circa 800 eenheden. In de zeevisserij was de tewerkstelling dalend.

De semi-industriële ondernemingen tellen 1 bedrijf met 200 à 500 tewerkgestelden en 8 met 100 à 200 tewerkgestelden.

De concentratie van de industriële tewerkstelling is zeer groot in het Oostendse. In 1960 groepeerde de stad Oostende samen met de randgemeente Zandvoorde 70,5 % van de totale industriële tewerkstelling. Buiten de agglomeratie Oostende is slechts 1 bedrijf gevestigd met meer dan 100 tewerkgestelden (Westende).

Op einde 1947 werden in het Oostendse 2.045 alleenstaande handarbeiders geteld. Per 1.000 inwoners werd hiermede het niveau van het Rijk (19) bereikt ; het provinciaal gegeven (23) lag aanzienlijk hoger.

Handel en diensten :

Op 31 december 1947 telde het arrondissement Oostende 3.976 verkoopinrichtingen door alleenstaande handelaars uitgebaat en 336 inrichtingen met bezoldigd personeel. De totale bezetting in de handelssector beliep circa 2.100 bezoldigden. Na 1947 is de bezoldigde tewerkstelling, niettegenstaande een toename van het aantal inrichtingen met bezoldigd personeel, niet meer gestegen.

De handelsinrichtingen zijn sterk gekoncentreerd in de stad Oostende. In 1960 groepeerde Oostende 68,6 % van alle handelsinrichtingen met bezoldigd personeel en 85,8 % van alle bezoldigden in de handel.

Benevens de eigenlijke verkoopinrichtingen telde het arrondissement in 1947 nog 2.018 inrichtingen — waarvan 313 met bezoldigd personeel — in de sectoren bank- en financieuzen, diverse agentschappen, hotelwezen, persoonsverzorging en gemakkelijheidsbedrijven. De totale bezoldigde tewerkstelling in voormelde sectoren evolueerde van 1.670 in 1947 tot 3.386 in 1960.

De stad Oostende is het hart van het Belgisch kusttoerisme. De totale logieskapaciteit van de middenkust bedraagt ruim 50.000 personen.

**Voor uw contacten met
Noord-Frankrijk :**

**Abonneert U op het
weekblad**

« NORD INDUSTRIEL,
AGRICOLE
ET COMMERCIAL »

52 nummers van 60 tot 100 blzn

Stort **250 Fr.** (jaarabonnement) op
P.C.R. nr. 6004.91 te Brussel van :
Le Nord Industriel et Commercial,
Bauchat Gauche S.A., Lille (France)

N.V.

Westvlaamsche Betonwerkerij

73, ST.-PIETERSKAAI

BRUGGE

Tel. : 312.71 - 312.72

BETONPRODUKTEN VOOR

**BOUW &
WEGENISWERKEN**

OOSTENDE zet steeds op het nummer 12

want het **CASINO-KURSAAL** (opp. 10.000 m²)
is er gedurende 12 maanden per jaar

Het Trefpunt

van Kunst, Cultuur, Elegantie, Gastronomie, Voornaamheid en Ontspanning.

Het Internationaal Festival Oostende
een kaleidoskoop met wereldfaam.

Het Gastronomisch Festival

Ieder week-end, van november tot juni, een recital van meesterwerken der franse kookkunst.

Het Restaurant « Le Périgord »

waar iedere dag de gezellige atmosfeer de goede keuken waardig is.

De Night-Club « La Champagne »

altijd top-attractie's.

DE PRIVE-SALONS ZIJN OPEN HET GANSE JAAR

Inlichtingen : Casino-Kursaal Oostende Tel. (059) 751.11

In 1960 werden aan de Middenkust 2.903.379 overnachtingen geregistreerd waarvan 1.238.425 te Oostende. Oostende lukt een kosmopolitisch publiek ; 512.824 overnachtingen kwamen voor rekening van buitenlandse toeristen.

Arbeidsmigratie en werkloosheid

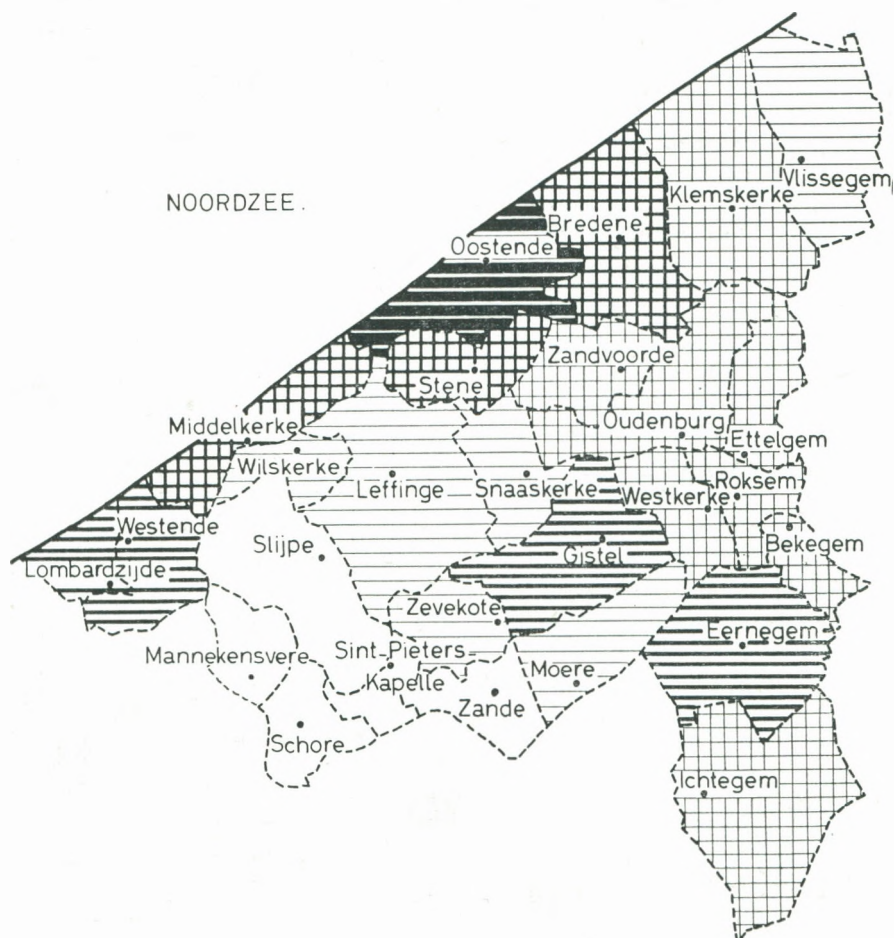
Het Oostendse wordt gekenmerkt door een vrij hoge mobiliteit van zijn arbeidskrachten.

Op einde 1947 gingen 3.248 personen buiten het arrondissement werken. De ingaande pendel is van dezelfde grootte-orde (3.229 personen), doch vertoont kwalitatief totaal andere kenmerken.

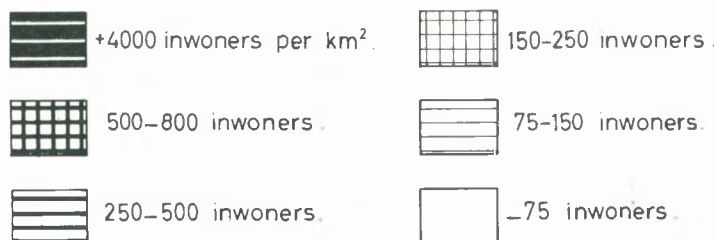
De uitgaande pendel was voor de helft op vreemde provincies en op het buitenland georiënteerd ; de ingaande pendel kwam voor amper 16 % uit de overige provincies.

De ingaande pendel komt haast uitsluitend

Bevolkingsdichtheid in het arrondissement Oostende, per gemeente, 31 december 1960.

LEGENDE :

uit de aangrenzende arrondissementen en is overwegend op Oostende (2.067) en Zandvoorde (270) gericht.

Het zuidoostelijk gedeelte van het arrondissement Oostende levert vrij veel seizoenarbeiders. De trek van seizoenarbeiders naar Frankrijk is gedaald van 1.722 afreizen in 1949 tot 730 afreizen in 1960 ; Eernegem en Ichtegem groeperen samen 86 % van deze afreizen.

De werkloosheid in het arrondissement Oostende schommelt tijdens de jongste jaren rond 3.500 à 4.500 eenheden. De werkloosheidsdruk onder de vrouwelijke beroepsbevolking is het hoogst in de kustgemeenten, onder de druk van het seizoenmatig karakter van de tewerkstelling in het toerisme, en in het zuidoostelijk deel van het arrondissement.

Krachtvelden in het arrondissement Oostende

De kansen tot verhoging van de regionale geldstroom van het Oostendse steunen in de eerste plaats op de uitzonderlijk gunstige verkeerstechnische ontsluiting van het arrondissement. Oostende is een schakel tussen haven- en luchtverkeer enerzijds en spoor- en wegverkeer anderzijds.

Het voornaamste motorisch element in de economie van het arrondissement Oostende is de toeristische activiteit. De agglomeratie Oostende beschikt over een rijk receptief en rekreatief apparaat en wordt gesteund door de nabijheid en goede ontsluiting met de bevolkingsrijke agglomeraties met sterk verstedelijkte structuur.

Ook voor de groei van de industriële activiteiten beschikt het Oostendse over reële groeikansen gezien de aanwezigheid van een haven, de zeevisserij, de verstedelijking van de bevolking en de aanwezigheid van een belangrijk net van vaktechnisch en hoger technisch onderwijs.

De agglomeratievorming rond de kern Oostende bevat een aantal elementen die de economische ontwikkeling kunnen stimuleren. De agglomeratie Oostende bezit een rijke uitbouw van algemene uitrusting en openbare nutsvoorzieningen, van diensten en van gespecialiseerde ontspanning.

Buiten de Oostendse agglomeratie bevinden zich in het arrondissement nog een aantal zwaar bevolkte gemeentekernen (5.000 à 6.000 inwoners), die dank zij hun groepering een steunpunt kunnen worden ; ook in de oude kern Gistel zijn nog kansen aanwezig voor verdere uitbouw.

In sommige deelgewesten van het arrondissement Oostende is de arbeidsmarkt nog zeer ruim of kan, mits passende beïnvloeding, aanzienlijk verruimd worden.

Een gedeelte van de pendelarbeiders die op heden buiten het eigen arrondissement zijn tewerkgesteld, is voor inschakeling in de eigen arbeidsmarkt vatbaar. Ook onder de seizoenarbeiders en in de gekontroleerde werkloosheid gaat een reserve aan arbeidskrachten schuil.

Aanbevelingen

Teneinde in het arrondissement Oostende een periode van expansie van de economische activiteit in te zetten, dringen zich een aantal maatregelen op van infrastrukturele en van algemeen economische aard.

In de haven van Oostende is het herbouwen van de diepwaterkaai aan te bevelen, teneinde de handelshaven toegankelijk te maken voor schepen van 30 voet diepgang. Met het oog op de ontwikkeling van de zeevisserij is het noodzakelijk de haven- en vismijninstallaties aan te passen, o.m. door het aanleggen van een tweede visserijdok en een betere uitrusting van de vismijn.

Op het vlak van de waterwegen is het bevaarbaar maken van het kanaal Gent-Oostende voor schepen van 2.000 T en van het kanaal Plassendale-Nieuwpoort tot 600 T noodzakelijk.

Inzake wegverbinding vraagt de verbinding van Oostende met het stedencomplex Rijsel-Roubaix-Tourcoing via Menen-Roeselare-Torhout diverse aanpassingen. Ook de modernisering van de weg Armentières-Ieper-Diksmuide-Oostende is belangrijk evenals de volledige ontdebelling van de koninklijke baan.

Het behoud van de spoorweg Oostende-Torhout is nodig om de industrialiseringskansen van enkele steunpunten als Gistel en Torhout te verstevigen.

Voor de kustzone is vooral het op peil houden van het onthaalapparaat van betekenis. De ontwikkeling van het toerisme moet op permanente wijze en van dichtbij worden gevolgd. Zowel marktonderzoek als analyse van de vele deelsektoren van het toerisme is wenselijk.

Voor de landbouw liggen de voornaamste aktiepunten op het vlak van de voorlichting, de watervoorziening, de sanering van waterzieke gronden, het koöperatief gebruik en de onderlinge hulpverlening inzake gebruik van landbouwmachines en een betere verzorging

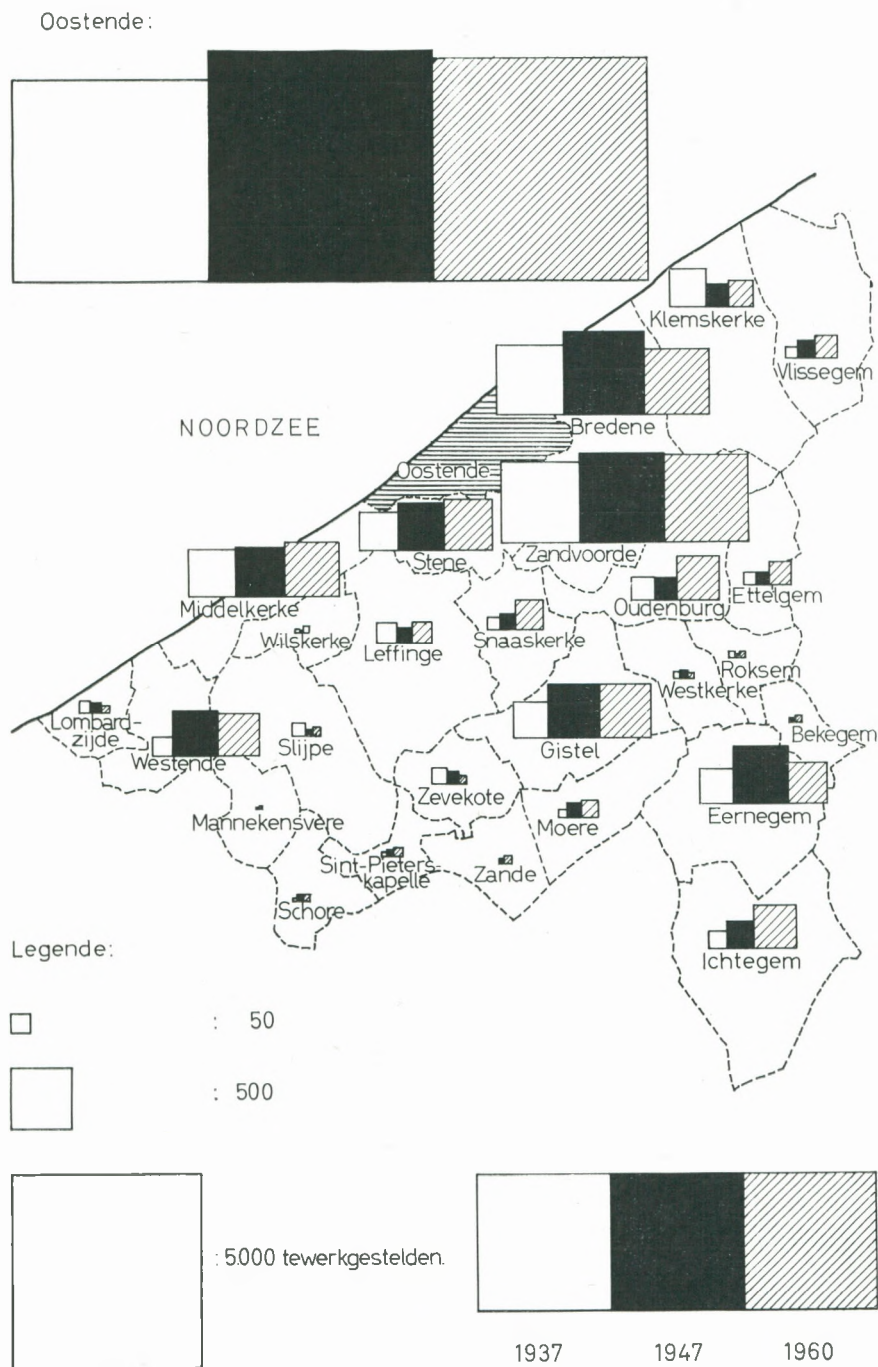
van het landbouwonderwijs. In de Oostendse landbouw is nog plaats voor zekere specialiteiten, zoals bloementeelt en fijne groenten. Pedologisch en klimatologisch zijn de Oostendse polders geschikt voor de productie van poot aardappelen.

Voor de industrialisering van het Oostendse is de aanleg van een nijverheidszone noodzakelijk.

De inschakeling van de op heden overtollige arbeidskrachten zal vergemakkelijkt worden door het verhogen van het bekwaamheidspeil door scholing en herscholing.

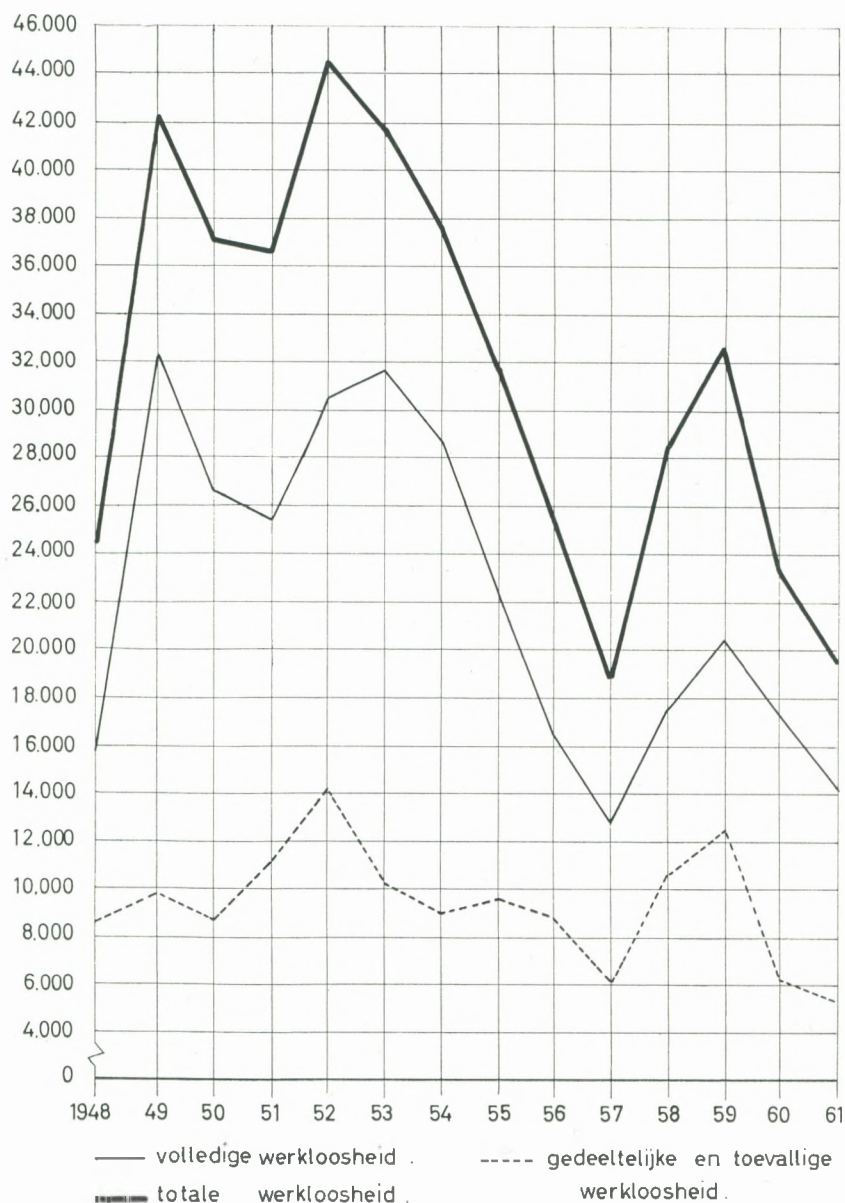
In het geheel van het welvaartsbeleid van het arrondissement Oostende is samenwerking tussen gemeentelijke overheden uiterst belangrijk.

Industriële tewerkstelling in het arrondissement Oostende, per gemeente, 1937-47-60.

WEST - VLAANDEREN

OP GRAFIEK

Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1948-1961

Bovenstaande grafiek geeft het verloop van de werkloosheid in West-Vlaanderen tijdens de periode 1948-1961, zowel voor de totale werkloosheid als voor de volledige en de gedeeltelijk-toevallige werkloosheid.

De totale werkloosheid in 1948 bedroeg 24.436 eenheden. De hoogtepunten in de evolutie vallen samen met de perioden van inzinking: 42.265 in 1949, 44.646 in 1952 en 32.862 in 1959. In 1961 is de totale werkloosheid gevallen op 19.640.

De volledige werkloosheid bepaalt in sterke mate het verloop van de globale werkloosheid. Het hoogtepunt van deze werkloosheid valt echter in 1953 na de Koreaboom.

De gedeeltelijke en toevallige werkloosheid kende twee hoogtepunten: 1952 en 1959.

Het valt op hoe de werkloosheidscijfers na 1957 op een lager niveau zijn gebleven dan in de periode 1948-55.

SPECTRUM

van de Westvlaamse EKONOMIE

TEXTIEL

De textielactiviteit bleef in West-Vlaanderen op een hoog peil ook tijdens de maanden waarin de seizoenverzwakking traditioneel plaats vindt (april tot juli). Dit is ongetwijfeld nogmaals in grote mate te danken aan de hoge specialisatie der produktie, want vooral in de katoensektor heeft de niet-gespecialiseerde weverij een opvallende inzinking gekend. Vooreerst kent vooral de **vlasweverij**, een bijna uitsluitende Westvlaamse bedrijfstak, een opvallend hoge activiteit. De uitvoer van vlasweefsels overtreft zowel naar waarde als naar kwantiteit met 25 % de cijfers van de overeenkomstige 5 eerste maanden van 1961.

Ook de verkoop op de binnenlandse markt ligt gemiddeld 10 % hoger dan een jaar voordien. De aanbestedingen van het leger voor 120.000 beddelakens en deze van de Regie P.T.T. voor een belangrijke hoeveelheid postzakken zal deze gestegen activiteit ook van de volgende maanden op een hoog peil houden.

In de sektor **meubelstof en vooral epinglé** blijft de produktie toenemen doch er heerst een zekere malaise omwille van de ongenadige concurrentie die de rentabiliteit afknaagt en het feit dat de investeringen niet steeds gelijke tred houden met de verkoopmogelijkheden.

Het meest slaande en dominerende feit van de eerste helft van het jaar 1962 is ongetwijfeld de stijging van de uitvoer der textielspecialiteiten naar de lidstaten van de Europese Economische Gemeenschap. Voor het eerst is de invloed van de tariefverlaging in de Euromarkt zo merkbaar. Dit is een goed voorteken voor de tweede helft van het jaar daar een nieuwe versnelde rechtenverlaging met 1 juli is doorgevoerd, waarbij de rechten in E.E.G.-verband thans nog slechts de helft bedragen van het bedrag bij de aanvang van de Europese integratie.

Het is overigens dit verschijnsel dat toegelaten heeft de ernstige handicap der verhoging der tolrechten van 21 op 40 % in de Verenigde Staten in belangrijke mate te milderen. Normaal moest dit een volledige ineenstorting van deze sektor en rampspoedige

gevolgen op de wolspinnerij en de veredeling hebben meegebracht.

De geleidelijke groei van de uitvoer van **wol tapijten** naar de Euromarkt tijdens de eerste semester heeft reeds bijna de helft van de terugslag geneutraliseerd. Het is vooral Duitsland dat het grootste gedeelte van het surplus opsloort. Moest deze tendens zich verder ontwikkelen — maar niemand kan weten of de grens der elasticiteit bereikt is — dan zou dit samen met het feit dat de 40 % tolrechten in de V.S. met enkele kwaliteitstapijten kan worden overbrugd wellicht voor gevolg hebben dat binnen afzienbare tijd de gevolgen in grote mate zouden zijn weggewerkt.

De toestand in de andere tapijtbranches (katoen, jute en kunstmatige vezels) blijkt heel wat minder kenmerken van groei kracht te vertonen.

De algemene activiteit — ook buiten de textielnijverheid — blijft op een zodanig peil evolueren dat het voornaamste probleem waarmede de producenten thans hebben af te rekenen ligt in het gebrek aan gepaste arbeidskrachten en dit niettegenstaande ongetwijfeld een beperkte aanwerving van vroegere grensarbeiders is ingezet.

Dit verschijnsel noopt de textielindustriëlen tot verdere rationalisatie en opvoering van de produktiviteit. Dit verschijnsel is niet vreemd aan de versterking van onze konkurrentiële positie op de wereldtextielmarkt althans voor de specialiteiten die niet in de landen met lage lonen worden geproduceerd.

A. Dequac.

LANDBOUW

De weersomstandigheden hebben dit jaar opnieuw een grote stempel gedrukt op de landbouwproduktie. In het voorjaar hadden de teelten af te rekenen met laattijdige vorst. De vroege aardappelen die een voorname Westvlaamse specialiteit vormen hadden hiervan veel te lijden. De oogst kwam aanzienlijk later en de produktie werd gevoelig gedrukt. Wegens de gunstige verkoopprijzen was het financieel resultaat van dit gewas echter bevredigend. De afzet kende geruime tijd een vlot verloop.

De langdurige droogte in de voorzomer werkte remmend op de ontwikkeling van de teelten. Zij veroorzaakte vooral grote schade aan de groenvoederproduktie en een schaarste aan gras op vele bedrijven. Om die reden werden een groter aantal mestdieren afgezet, wat een ongunstige weerslag op de prijsvorming van het slachtvee tot gevolg had.

Het lang aanhoudend koud en vervolgens droog weder was evenwel gunstig voor de groentekwekers. De groenten werden lang tegen goede prijzen verkocht. Voor de Westvlaamse groentekweek die thans een snelle uitbreiding kent is dit een belangrijk element.

De droogte was anderzijds bijzonder nadelig voor het vlas. Niettegenstaande een gevoelige stijging van het areaal zal de omvang van de strovlas- en de daarmee verband houdende vezelproduktie niet zoveel stijgen, daar de opbrengst per ha eerder laag mag genoemd worden. De beste vlasgaarden konden tegen een behoorlijke prijs verkocht worden. De afzetmogelijkheden van de produktie van de minder goed gelukte vlaspercelen blijft nog een open vraag. De ontwikkeling van de graangewassen, aanvankelijk vertraagd door koude en vervolgens door droogte, werden bij het naderen van de oogst door regen en koud weder in hun afrijpen belemmerd. De oogst was zeer laat. De opbrengst is bevredigend zonder evenwel een topproduktie te mogen genoemd worden. De brouwerijgerst is van hoge kwaliteit en de afzetvooruitzichten zijn gunstig.

De produktie van de erwten, zowel degene die groen werden geogst voor inblikken als degene die droog werden geogst, is goed. Voor de droog geogste erwten zijn de prijsvooruitzichten goed. Inzake peulgewassen dient verder gewezen op de grote

omvang van het areaal beteeld met bonen om groen te oogsten waarvan de produktie bestemd is voor verwerking in de conservenindustrie. In de zandleemstreek geniet dit gewas dit jaar een bijzondere belangstelling. Het koud weder kort na het zaaien werkte aanvankelijk remmend op de ontwikkeling van het jong gewas. Enkele percelen moesten om die reden opnieuw worden ingezaaid. Naderhand werd de stand goed.

In de sektor van de nijverheidsteelten dient als winstpunt gewezen op het slechts sporadisch optreden van de blauwe schimmel bij de tabak wat een belangrijk voordeel uitmaakt met het oog op de omvang en de hoedanigheid van de tabaksproduktie. De cichoreibezaaingen die dit jaar gevoelig werden ingekrompen ingevolge verminderde afzetmogelijkheden kennen een vlotte groei. De ontwikkeling van de hop ondervond daarentegen last van het koud en vochtig weder.

De vooruitzichten inzake de produktie van nateelten zijn weinig bevredigend. De late zaai ingevolge de late oogst van de graangewassen zal ongetwijfeld een verlaging van de produktie tot gevolg hebben.

Inzake vee werd hoger reeds gewezen op de moeilijkheden in de mestveesektor, wegens het laat en droog voorjaar. Het mestvee kwam later op de markt en daarbij moest, wegens voedertekort, veel onrijp slachtvee worden afgezet waardoor een prijsdaling in de hand werd gewerkt. Ook de prijzen van de slachtvarkens en van de biggen konden slecht genoemd worden. Op de Eiermarkt deed zich een sterke prijsdaling voor wat zeer nadelig is voor West-Vlaanderen, gezien de omvang van deze specialisatie in onze provincie.

L. Bockstaele.

VLASVEZEL

De overgang van de lente naar de zomer is voor de vlassers een periode van spanning. Het is de inzet van een nieuwe campagne en de nieuwsgierigheid is toegespiet op de evolutie van de oogst te velde.

De opvoering van de produktiviteit in een nijverheid welke niet meer de expansie kent van een jonge industrie die in volle ontwikkeling is, heeft voor gevolg dat de produktiecapaciteit de afzetmogelijkheden overtreft. Wanneer de basisbevoorrading afgestemd is op een normaal verbruik dan betekent dit voor de industrieel zowel spanning op het bevoorradingsterrein als scherpe concurrentie bij de afzet van zijn produkten.

Sommige vlasverwerkers bestrijden deze moeilijkheden door het afsluiten van teeltkontrakten waardoor zij de bevoorrading van hun onderneming verzekeren, de prijschommelingen op de strovlasmarkt omzeilen maar ook het risico van deze delikate teelt op zich nemen.

Het is duidelijk dat het oogstgewicht voor deze ondernemers het doorslaggevend element is in de kostprijs van de grondstof. De kosten van het verbouwen van een hektare vlas blijven nagenoeg onveranderd onverschillig het volume van het geogste strovlas. Een laag oogstgewicht betekent dan ook een hoge kostprijs.

Het aanslepend koud en droog weder tijdens de lente van dit jaar heeft een nefaste invloed gehad op de groei van het vlas waardoor dan ook een abnormaal laag oogstgewicht in uitzicht werd gesteld. Het uitblijven van warm zonnig weder bij de inzet van de zomer verlengde de bloeiperiode en vertraagde het afrijpen waardoor de opbrengst van de vlasgroei uiteindelijk minder slecht zal zijn dan aanvankelijk gevreesd werd.

**publicitair studie &
realisatie bureau**

gevestigd te
kortrijk, harelbekestraat 8

onderzoekt
elk probleem
en programmeert
budgetten van
alle omvang

europ. systematic. advertising

Voor de vlassers die het strovlas moeten kopen en voor de landbouwers die voor eigen rekening zaaien, is de omvang van de uitzaai, naast het oogstresultaat, een element welke op de speling van vraag en aanbod een niet te onderschatten invloed heeft.

In het beroepsmilieu heerst er zodoende een sterke belangstelling voor de twee facetten van het economisch gebeuren : oppervlakte van de uitzaai en volume van het vezelrendement.

Voor het eerst in de geschiedenis van het vlas is men in ons land erin geslaagd bij de inzet van een nieuwe campagne, t.t.z. begin juli, voorlopige resultaten te publiceren van de optelling der bezaaiingen. Dit wordt door de geïnteresseerden zeer geapprecieerd en men zou het zeer op prijs stellen moesten de overheidsdiensten voortaan ieder jaar de passende schikkingen nemen om tot dergelijke publikatie te kunnen overgaan.

In de drie westeuropese landen is de uitzaai als volgt :

	Verschil			
	1962	1961	ha	%
België	31.120	26.643	4.477	16,80
Nederland	23.754	21.666	2.088	9,63
Frankrijk	57.534	47.545	9.989	21,—
Totaal :	112.408	95.854	16.554	17,27

Het gaat over voorlopige cijfers welke nog zullen verhoogd worden.

Deze voorlopige optelling brengt aan het licht dat de uitzaai in de Westerse landen met 17 t.h. is toegenomen.

Het is nog te vroeg om de vezelopbrengst te schatten. In het beroepsmilieu is men niettemin overtuigd dat men op grond van de voorhanden zijnde elementen, ten overstaan van de vorige oogst, een vermindering der globale opbrengst van circa honderdduizend balen vlasvezels moet voorzien.

A. Delbeke.

VISSERIJ

De onderhandelingen over de toetreding van Groot-Brittannië tot de Europese Economische Gemeenschap blijken niet zo vlot te verlopen als gewenst of verwacht. De voornaamste economische knelpunten steken in : de positie van Groot-Brittannië ten opzichte van de Commonwealthlanden, de uitvoer van bepaalde produkten uit Canada, Australië, Nieuw Zeeland, Indië, Pakistan en Hongkong en de landbouwproblematiek.

Dat tegenover deze grote vraagstukken niet over de visserij gesproken wordt, lijkt logisch; op internationaal vlak wordt uit « gewoonte » de visserij steeds « later » behandeld. Zolang het enkel over de toetreding van Groot-Brittannië gaat, is dit euvel voor de Belgische visserij wellicht niet zo hoog aan te slaan. Anders zal de zaak komen te liggen, wanneer er zal onderhandeld worden over de toetreding van Denemarken en Noorwegen : uiteraard zal het hoofdakcent wel moeten op de visserijaangelegenheden geplaatst worden.

Uitrusten, bouwen, moderniseren

Uw bedrijfskapitaal aanvullen

stelt een financieringsprobleem voor U,

INDUSTRIEEL, HANDELAAR

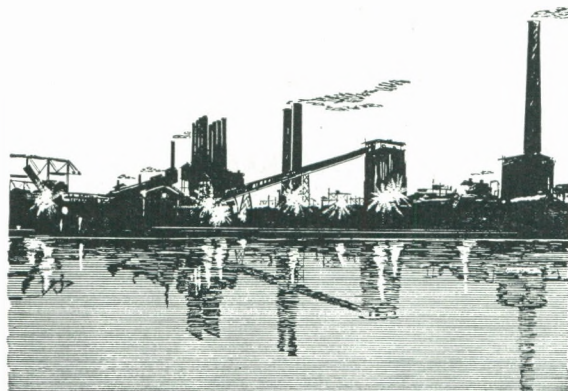
KREDIET AAN DE NIJVERHEID

— KREDIETEN OP HALFLANGE EN LANGE TERMIJN

— VOORDEEL VAN DE SPECIALE WETTEN

(wetten van 24-5-59 - 17-7-59 en 18-7-59)

— haar termijnrekeningen en rekeningen met opzegging, van 3 en 6 maand, geven U de mogelijkheid uw tijdelijk beschikbare gelden te doen renderen

N. M. K. N.

NIEUWE UITBREIDING VAN UW ONDERNEMING

Regionale Zetel voor Oost- en West-Vlaanderen :

**GENT : Geerard de Duivelstraat, 3
Tel. 25.51.95**

KORTRIJK : elke maandag van 13 tot 17 uur in de lokalen van het Textielpatroonsverbond, Casinoplaats, 10 — Tel. 208.34, 35 en 36

BRUGGE : elke eerste en derde donderdagnamiddag van de maand, ten kantore van de Nationale Bank van België te Brugge, St.-Jansstraat, 11

BANK VAN BRUSSEL N. V.

VOOR UW
INVESTERINGS-
KREDIETEN
FINANCIERINGEN
BELEGGINGEN
HANDELSRELATIES
MET HET
BUITENLAND

tot uw dienst

4 BIJHUIZEN
EN MEER DAN

100

AGENTSCHAPPEN IN

WEST-VLAANDEREN

Welke gevolgen kunnen voor de Belgische visserij voortvloeien uit de Britse toetreding tot de E.E.G.? Vooreerst mag verwacht worden dat de huidige bedreiging tot uitbreiding van de visserijgrenzen rond Groot-Brittannië zal komen te vervallen. De breedte van de visserijzone in Groot-Brittannië is bepaald op 3 zeemijl, doch de jongste tijd gaan meer en meer stemmen op (vooral in Schotland) om deze zone te verleggen. Binnen het raam van de E.E.G. moet het vraagstuk van de visserijzone een oplossing krijgen, vermits artikel 7 van het Verdrag van Rome elke diskriminatie op grond van de nationaliteit verbiedt en verder een gemeenschappelijk visserijbeleid (artikels 38-47) en de vrijheid van vestiging (artikels 52-58) is voorgeschreven. Voor de Belgische kustvisserij, middenslag- en kleine diepzevisserij zou hiermede het gevaar van verlies van renderende visgronden opgegeven worden.

Ten aanzien van de afbraak van de kwantitatieve handelsbelemmeringen zijn geen wijzigingen te verwachten. De Belgische invoer in Groot-Brittannië is momenteel aan geen hoeveelheidsbeperkingen onderworpen, terwijl anderzijds het jaarlijks contingent dat België aan Groot-Brittannië toestaat (en dat zal verdwijnen bij de toetreding) niet wordt uitgeput. Het opheffen van de kwalitatieve beperkingen tussen beide landen biedt mogelijkheden tot ruimer wederzijds handelsverkeer. Of de Britse afzet op de Belgische markt storend zal werken, valt te betwijfelen, vermits Groot-Brittannië netto een visimporterland is. Anderzijds kunnen grotere Belgische uitvoermogelijkheden slechts de vraag opvoeren en de rendabiliteit van de vloot gunstig beïnvloeden. Open blijven evenwel de vraagstukken inzake het overheidsbeleid. De Britse steunverlening aan het bedrijf is verhoudingsgewijze belangrijker groter dan in België en gaat van gunstiger kredietmogelijkheden over toelagen bij nieuwbouw tot subsidies bij de aanvoer. De weerbaarheid en het concurrentievermogen van de Belgische visserij kan hierdoor op lange termijn worden geschaad, doch dit domein vormt een objekt van het op te bouwen gemeenschappelijk Europees visserijbeleid. Het uitblijven van dit beleid stemt in elk geval niet hoopvol.

P. Hovart.

METAAL

Alhoewel het statistisch materiaal over de industriële bedrijvigheid gedurende het eerste halfjaar 1962 nog niet volledig voorligt kan men toch verklaren dat, globaal genomen, de gunstige conjunctuur zich handhaaft.

West-Vlaanderen — Indexcijfer 1960 = 100

	1 ^e sem. 61	2 ^e sem. 61	1 ^e sem. 62
Tewerkstelling	108	116	122
Leveringen (waarde)	107	118	121
Bestellingen (waarde)	110	119	125

De tewerkstelling blijft doorlopend stijgen maar aan een minder snel ritme dan voorheen, zoals trouwens de bestellingen die ten andere gedurende het 2de trimester relatief zwak waren. Niettegenstaande bepaalde prijsvermeerderingen voorkwamen ligt het niveau van de leveringen nog zeer hoog zodat het huidig produktievolume 25 % boven dat van 1960 komt te liggen.

Meer genuanceerd is natuurlijk het beeld per produktengroep.

In deze van de eerste verwerking, volgt de evolutie van de belangrijke exportsector der draadtrekkerij

deze van de siderurgie : wisselende bestellingen en onvaste prijzen. De activiteit wordt er eerder bepaald door de markttoestand dan wel door de bestaande produktiekapaciteit. In de andere meer op het binnenland afgestemde sectoren mag men de toestand nog immer als zeer gunstig begroeten. De activiteit loopt doorgaans ook op in de sectoren van de verbruiks- en gebruiksgoederen en dit wegens de heersende bedrijvigheid in de bouwnijverheid en de gestegen inkomens. De iets wat getemperde vraag naar de produkten van de slotenmakerij en ijzerbeslag en de kachelsmederij schijnt nochtans aan te tonen dat men een hoogtepunt heeft bereikt.

Minder gevoelig stegen ook de bestellingen van uitrustingsgoederen en dit bijzonder vanwege de binnenlandse afnemers. Het recent konjunktuurverloop van de Belgische economie en het vervlakken van de tendenzen in het buitenland zijn er wellicht de oorzaak van.

In de sectoren van het vervoermateriaal steeg de produktie lichtjes boven het voorgaande jaar uit. In al deze bedrijvigheden, speciaal in het spoorwagmateriaal en de scheepsbouw, wordt en zal het produktiepeil door de toestand van de markt worden bepaald.

Per gewest beschouwd dient aangestipt dat deze laatste twee jaren de activiteit zich bijzonder snel heeft ontwikkeld in de streek Brugge-Torhout, Oostende, Nieuwpoort, daar de tewerkstelling er met ongeveer 45 % is gestegen, en minder gevoelig in het zuidelijk gedeelte van de provincie (+ 20 %).

L. Coosemans.

HAVENS

De afgelopen maanden hebben aangetoond dat de haven van Zeebrugge, hoewel sommige uitrustingswerken nog volop aan gang zijn, nu reeds geschikt is om schepen met grote tonnemaat te ontvangen.

Een eerste succesvol experiment was het binnenlopen van de onder Liberiaanse vlag varende supertanker **Edward L. Steiniger** — 43.805 ton draagvermogen en 26.216 brutoton — die 38.000 ton petroleum aanvoerde bestemd voor de nieuwe diepwater-terminal van de N.V. Sinclair Belgium.

Weinige dagen later legde één der vijftien grootste passagiersschepen ter wereld te Zeebrugge aan : de **Hanseatic**, een indrukwekkende transatlantiek met een brutotonnemaat van 30.030 eenheden, was onderweg van Cuxhaven naar New York.

Medio juni arriveerde in de haven een derde vaartuig waarvan het aanleggen niet onopgemerkt bleef. Het betrof hier het Zweedse stortladingschip **Luossa** — 18.152 bruto en 25.850 draagvermogen — dat een lading van 22.000 ton fijnkolen voor de fabrieken van de Union Chimique te Zandvoorde-Oostende loste. Naar tonnematens de grootste bulk-carrier te Zeebrugge, was deze **Luossa** tevens het eerste vrachtschip om er een droge lading van meer dan 20.000 ton aan te brengen.

Ondermeer beïnvloed door het aanleggen van deze belangrijke vaartuigen is het resultaat van de havenbedrijvigheid over het eerste semester 1962 gunstig vergeleken met de overeenstemmende periode van 1961. Tijdens het eerste halfjaar van 1962 noteerde men 959 zeeschepen met in totaal 1.444.094 Belgische nettoton tegenover slechts 848 eenheden en 1.311.303 ton in de loop van de eerste zes maanden van 1961. De algemene goederenbeweging steeg van 920.445 tot 1.006.217 ton.

Begin juli kwam de grote tanker **Harry Jeffries** meren aan de petroleumpier van Sinclair, terwijl de **Edward L. Steiniger** zich opnieuw liet aankondigen. Kapitaalkrachtige Yankees zijn op 29 juli te Zeebrugge ontscheept voor een blitz-bezoek aan ons land. De **Bergensfjord** waarop ze waren ingescheept, kwam zodoende voor het eerst ook in onze haven. Twee dagen later is het emigrantenschip **Waterman** binnengelopen in het kader van een beloningstrip voor melk-brigadiers ingericht door het Nederlands Zuivelbureau.

De uitvoer van glas voornamelijk naar de States brengt vele vrachtschepen langs de havendam. Deze export, samen met de verscheping van andere produkten van de zich steeds meer ontwikkelende Westvlaamse industrie is voor een grote Belgische rederij de aanleiding en rechtvaardiging geworden voor het openen van een geregelde transatlantische lijndienst. Vele vreemde bodems ook zijn bij de export van afgewerkte produkten vanuit Zeebrugge betrokken.

Bij de import zullen brandstoffen — zowel vaste als vloeibare — steeds een overwegende rol spelen. Naast de trafiek voor Sinclair noteert men een drukke beweging van kustvaarttankers die stookolie aanvoeren voor andere maatschappijen. Op het gebied van de invoer van massagoederen zal Zeebrugge een veilige en snelle haven blijven voor de steeds omvangrijker wordende bulk-carriers. Het voorbeeld van de **Luossa** die in juli terugkwam met een nog grotere lading is daarvan een treffende illustratie.

E. Lepeer.

BEVOLKINGSBEWEGING 1961 IN WEST-VLAANDEREN

Het bevolkingscijfer van de provincie West-Vlaanderen is gestegen van 1.065.627 inwoners in 1960 tot 1.072.588 inwoners op 31 december 1961, zij dus met 6.961 eenheden of 0,65 t.h.

Voor Oost-Vlaanderen bedroeg de aangroei 4.971 inwoners.

In Henegouwen verminderde het bevolkingscijfer met 4.190 eenheden.

Het aantal sterfgevallen bereikte 10.837 eenheden of 10,17 per duizend; het geboortecijfer bereikte 18,58 per duizend met 19.924 geboorten. Het aantal uitwijkingen (44.755) overtreft het aantal inwijkingen (42.629) met 2.126; het migratiecijfer bereikte het niveau 40,73 per duizend.

De evolutie in de verscheidene arrondissementen geschiedde als volgt :

Arrond.	Bevolkingscijfer		Verschil (2) — (1)
	1960 (1)	1961 (2)	
Ieper	123.051	122.930	— 121
Diksmuide	48.738	48.678	— 60
Tielt	75.935	76.025	+ 90
Veurne	46.621	46.774	+ 153
Oostende	120.267	121.170	+ 903
Roeselare	133.125	134.264	+ 1.139
Brugge	219.868	222.195	+ 2.327
Kortrijk	298.022	300.552	+ 2.530

In elk arrondissement is het aantal geboorten hoger dan het aantal sterfgevallen.

In het arrondissement Brugge wordt de uitwijking overtroffen door de inwijking. De inwijking bedraagt namelijk 11.016 eenheden tegenover een uitwijking van 10.596 eenheden.

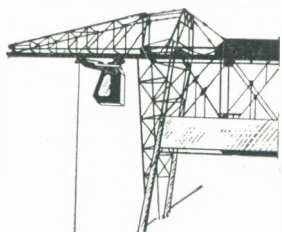
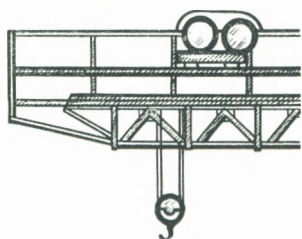
In de andere arrondissementen is de uitwijking hoger dan de inwijking :

Dit negatief saldo bedraagt :

- 1.015 eenheden in het arrondissement Ieper
- 616 eenheden in het arrondissement Tielt
- 436 eenheden in het arrondissement Diksmuide
- 181 eenheden in het arrondissement Veurne
- 167 eenheden in het arrondissement Roeselare
- 101 eenheden in het arrondissement Oostende
- 30 eenheden in het arrondissement Kortrijk.

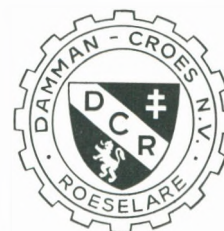
	Overzicht over de jongste vijf jaar				
	Geboorten	Sterfgevallen	Inwijking	Uitwijking	Bevolking op 31 december
1957	18.939	10.945	42.372	43.962	1.044.451
1958	19.445	10.920	41.136	42.915	1.051.197
1959	19.529	10.761	41.089	42.308	1.058.746
1960	19.436	11.672	43.093	43.976	1.065.627
1961	19.924	10.837	42.629	44.755	1.072.588

W. E. S.

Afd. : **MANUTENTIE en AUTOMATIE**

- Rolbruggen en Monorails
- Transportbanden
- Redlers en elevatoren
- Studie en uitwerking van speciale MANUTENTIE-ENSEMBLES

CONSTRUCTIEWERKHUIZEN

DAMMAN - CROES, N. V.

Tel. Roeselare (051) 200.40 - 209.81 — Antwerpen (03) 49.47.17

WEST-VLAANDEREN

WERKT...

PUBLIKATIE VAN TWEE STUDIES

Op 20 juli werd te Oostende op uitnodiging van het W.E.S. en het Stadsbestuur van Oostende het boek « Het arrondissement Oostende, een regionaal-ekonomische studie » van de heren O. Vanneste, J. Theys en M. Zwacnepoel aan de pers voorgesteld. (Uitgever W.E.S., 443 blz., 250 F.).

Op 28 augustus werd te Menen op uitnodiging van het W.E.S. en het stadsbestuur van Menen het boek « Menen, een ekonomische studie van een grensstad » van de heren O. Vanneste en J. Theys aan de pers voorgesteld. (Uitgever W.E.S., 245 blz., 200 F.).

AVELGEM

Ets. Deweer in uitbreiding

De firma Ets. Deweer was tot 1956 uitsluitend gespecialiseerd in lederartikels, maar heeft zich sindsdien aangepast aan de wijzigingen in de vraag. Door de modernisatie van het machinepark werd omgeschakeld naar het plastificeren van allerhande weefsels. Tevens werd een kon-

fektieafdeling opgericht voor het vervaardigen van dekzeil en textielbehoefte van de kolennijverheid.

Een nieuwe oriëntatie in de produktie in de richting van muur- en vloerbekleding tekent zich verder af.

De tewerkstelling schommelt thans rond de 35 personen. Een nieuwe uitbreiding van het fabrieksgebouw is ter studie.

BRUGGE

— AMSCO Europ

In mei 1961 had de eerste steenlegging plaats van AMSCO-EUROP, dochteronderneming van de American Sterilizer Company in Erie, Pennsylvania, de belangrijkste producent ter wereld van ziekenhuisinrichtingen, en reeds in november 1961 werd gestart met produktie in de nieuwe fabriek te Brugge, Poelweg 1.

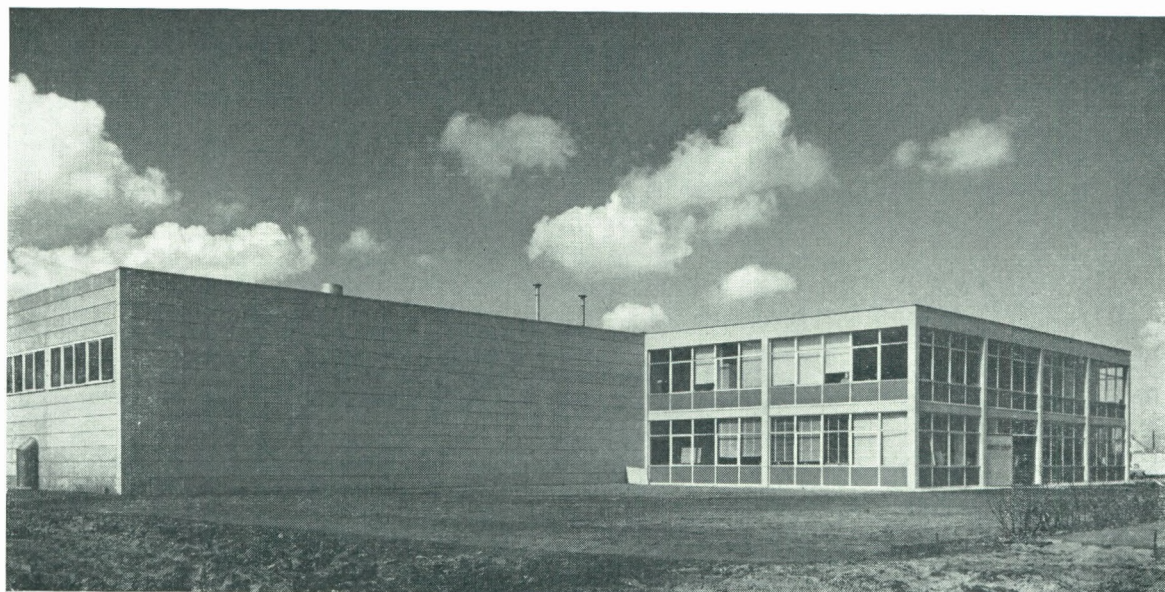
De fabriek beslaat thans een oppervlakte van 4000 m² en kan tot 15000 m² verder worden uitgebreid in de toekomst. Ongeveer 150 arbeiders en bedienden zijn op het ogenblik tewerk gesteld in deze fabriek

en alles wijst er op, dat de fabriek reeds binnenkort zal worden uitgebreid.

Het afzetgebied van AMSCO-EUROP beslaat gans Europa, het Midden-Oosten, Azië en Afrika, zowel als een drietal landen in Zuid-Amerika. Bijhuizen met eigen leiding, verkoopspersoneel en technisch personeel werden reeds gevestigd te Rotterdam voor Nederland, Parijs voor Frankrijk, München voor Duitsland en Rome voor Italië.

AMSCO-EUROP beschikt ook over alle research-mogelijkheden, welke door de American Sterilizer Company volledig te harer beschikking worden gesteld. Anderzijds is AMSCO ook de enige producent ter wereld die een absoluut volledige serie ziekenhuisapparatuur aanbiedt en die in staat is de inrichting van de volledige afdelingen te verzekeren.

AMSCO-EUROP wordt trouwens altijd geraadpleegd als specialist bij de inrichting van ziekenhuizen. AMSCO-EUROP heeft ook een afdeling « Planning », welke gespecialiseerd is in het opstellen van tekeningen en organisatieplannen voor ziekenhuizen.

Bedrijfsgebouw Amsco Europ, Brugge (Foto R. Vanroelen)

— de **NARWEL**, de grootste eenheid van de Zeevisserij, eigendom van de N.V. Hoogzeeverij is klaar gekomen rond 15 augustus 1962. De bemanning bestaat uit 25 belgen en 20 spanjaarden.

— **REFRIBEL** : De Regie der Belgische Rijkskoel- en Vriesdiensten, die reeds koelinstallaties in de haven van Antwerpen bezit, heeft het grootste deel (2.400 m²) van de loods nr 5 op de havendam te Zeebrugge in huur genomen om deze in te richten als koelhuis stapelplaats voor bederfelijke eetwaren (vis, vlees, groenten, fruit, enz.). Dit brengt een nieuwe scheepvaarttrafik voor Zeebrugge mede.

— **DISTRIGAZ, N.V.**, gevestigd te Brussel, waarvan het kapitaal 225.000.000 F bedraagt, zal zich langsheen het Prins Filipdok te Zeebrugge vestigen op een terrein van 1,5 Ha en er een produktiecentrum oprichten voor het voortbrengen van stadsgas of gassen voor industrieën. Het basisprodukt, vloeibare petroleumgassen, zal aangevoerd worden met kleine zeeschepen.

— **SNAUWAERT** : De belangrijke Houtimportmaatschappij Snaauwaert — kapitaal 80.000.000 F — heeft een opslagplaats in huur genomen gelegen aan de kaai van het Groot Handeldok te Brugge om insgelijks Noors en Amerikaans hout langs Zeebrugge-Brugge in te voeren. Dit is een aanwinst voor de binnenhaven.

IEPER

Automatische telefooncentrale in streek Ieper-Poperinge

Op 9 juli laatstleden werden de automatische telefooncentrales van Ie-

per en Poperinge officieel ingehuldigd in aanwezigheid van de Heer Busieau, Minister van de P.T.T. Deze realisatie betekent een stap voorwaarts in de verdere verbetering van de economische uitrusting van het arrondissement.

HARELBEKE

Verdere uitbreiding van de Firma Marbra-Lys

Gunstig gelegen aan het kanaal Kortrijk-Bossuit, werd door deze firma een belangrijke uitbreiding genomen.

Gesticht in 1950 door de Heer J. Bertrand en gestart met een beperkt aantal arbeidskrachten, die in 1951 het cijfer 25 bereikten, was de groei inzake tewerkstelling bestendig. Immers in 1955 waren er reeds 90 arbeiders. In 1960 telde de onderneming 137 arbeiders en tegenwoordig zijn er 192.

De totale oppervlakte van het complex bestrekt 40.000 m². De produktiekapaciteit bedraagt 500 tot 600.000 m² afgewerkte produkten aan marmermozaiektegels, granito-trappen, witte en blauwe kunststeen, enz.

Er zijn op dit ogenblik 2.000 m² in opbouw tot uitbreiding van het bedrijf, en men voorziet nog de aanwerving van een 30-tal arbeidskrachten.

HOUTHULST

Het Belgisch Staatsblad van dinsdag 14 augustus 1962 publiceert het Koninklijk Besluit van 16 juli 1962 waarbij in toepassing van de wet van 18 juli 1959, gronden voor industriële doeleinden worden voor-

bestemd die gelegen zijn te Houthulst.

Het bij K.B. goedgekeurde nijverheidsterrein is 41 hektare groot. In de reeks Westvlaamse gemeenten waarin, door K.B. bij toepassing van de economische expansiewet van 18 juli 1959, terreinen voor industriële vestiging worden voorbereid is de gemeente Houthulst de achtste.

IZEGEM

Het Belgisch Staatsblad dd. 21-7-62 publiceert het Koninklijk Besluit van 6 juli 1962 waarbij percelen grond, gelegen op het grondgebied van de gemeente Izegem bestemd worden tot industrieterrein en aan het gemeentebestuur van Izegem machtiging tot onteigening wordt verleend.

Het bij Koninklijk Besluit goedgekeurd industrieterrein is een onderdeel van een ruimer geheel dat zich ook op Kachtem en op Emelgem uitstrekt.

In de reeks Westvlaamse gemeenten waarin, door Koninklijk Besluit bij toepassing van de wet van 18 juli 1959, terreinen als industrieterreinen worden bestemd, is de gemeente Izegem de zeventiende.

KORTRIJK

Vlaamse Tapijtweverij

Op 16 juni 1962 werd door de Heer J. Sabbe, afgevaardigde-bedeerder van de N.V. Vlaamse Tapijtweverij, het mechanisch wandtapijt, waarvan de afbeelding hierbij gepubliceerd wordt, gepresenteerd in aanwezigheid van de Heren Th. Lefèvre,

Eerste Minister, A. Dequae, Minister van Financiën, A. De Clerck, Minister van Middenstand, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, en talrijke aanwezigen.

Het prachtige werkstuk is ontstaan uit de opdracht om voor de « Belgian Hall », in Amerika's meest Vlaamse stad : Detroit, een wandtapijt met motief van volk en werk in het oude vaderland te vervaardigen. Het initiatief daartoe werd door de Heer Gouverneur van West-Vlaanderen genomen naar aanleiding van de festiviteiten, die de Belgische kolonie in 1960 in de hoofdstad van het autorijk hield. Dit origineel kunstwerk, dat volledig mechanisch vervaardigd is geworden, werd ontworpen door kunstschilder Marcel Notebaert.

Bij deze presentatie werd het woord gevoerd door de Heer J. Sabbe, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur en de Heer Eerste Minister Th. Lefèvre.

Ververij St.-Antonius

Deze firma werd in 1932 door dhr. Georges Vandenberghe gesticht en vierde onlangs het dertig jaar bestaan. In 1938 omgebouwd tot P.V.B.A. Ververij St.-Antonius, kende deze onderneming sinds de oorlog een belangrijke uitbreiding onder het impuls van het ondernemingshoofd dhr. N. Durieu. De bedrijvigheid bestond in het bleken, verven en het veredelen van alle textielgrondstoffen, zowel kunstmatige en synthetische als de natuurlijke, onder de vorm van losse vezels en garens (strengen en bobijnen). Sinds 1951 werd ook de boompreparatieafdeling ingericht en worden alle garens op bomen geverfd en veredeld.

Deze onderneming is zeer modern uitgerust en beschikt over een eigen textiel- en scheikundig laboratorium. Belangrijke uitbreidingswerken zijn thans in uitvoering.

Het bedrijf stelt ± 140 werknemers te werk waarvan 20 ingenieurs, technici en bedienden.

Het rendement van de firma is zo groot dat de dagelijkse productie ± 15.000 Kg per werkdag bedraagt. De jubileumviering werd o.m. door dhr. A. Dequae, Minister van Financiën, bijgewoond.

OOSTENDE

In juni jl. werden in het Oostendse twee bijeenkomsten gehouden, waarop besprekingen werden gevoerd om via interkommunaal overleg te komen tot de equipering van het Oostendse met industrieterreinen. De W.E.R. was op deze vergaderingen vertegenwoordigd door dhr. O. Vanneste, directeur.

ROESELARE

Damman-Croes

Door de Konstruktiewerkhuizen Damman-Croes N.V. te Roeselare werd onlangs een nieuwe montagehall in gebruik genomen. Gans « up to date » van opvatting en uitbouw, zowel op gebied van smaak als wat betreft de aangenaamheid van het werkmilieu, bracht deze de voor fabricatie benutte oppervlakte op circa 4.000 m².

Deze vergroting van de werkhuizen was genoodzaakt door de grote produktieverhoging, welke de nieuwe bedrijfstak « automatie en rationalisatie » meebracht. Deze omvat het moderniseren van bestaande inrichtingen, alsook het uitrusten van nieuwe bedrijfscomplexen met rolbruggen, -monorails, -transportbanen en rolbanen, met het oog op het verhandelen, wegen, verdelen van alle produkten voor de veevoedernijverheid, het bouwbedrijf, de voedingswarenbereiding en andere fabriekaties.

ONTWIKKELINGSPLAN WESTHOEK

De heer O. Vanneste, directeur, nam als lid deel aan de vergaderingen van het Adviserend Regionaal Comité te Brussel. Het W.E.S. heeft reeds 9 nota's overgemaakt, waarin de basisstructuur van de Westhoek werd vastgelegd. Deze nota's bevatten 193 blz. en 50 kaarten.

AUTOSNELWEG E3

Het Belgisch Staatsblad van 31 juli publiceerde de wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algemenen nutte en de concessies voor de bouw van de autosnelwegen.

Deze wet laat de Koning toe concessie te verlenen tot het geheel of gedeeltelijk aanleggen, uitrusten, onderhouden of exploiteren van autosnelwegen. Deze concessie mag alleen aan publiekrechtelijke personen worden verleend, opgericht volgens de wet van 1 maart 1922 omtrent de vereniging van gemeenten. Naast de gemeenten en provincies mogen ook de Staat en het Wegenfonds deel uitmaken van deze publiekrechtelijke verenigingen.

Deze wet zal voor het eerst toegepast worden voor de aanleg van de autosnelweg E3, waarvoor drie Vlaamse provincies en vijf Vlaamse steden een interkommunale zullen oprichten.

NATUURGASPIPELINES IN WEST-VLAANDEREN

Ongetwijfeld is het geheel van de energiesector over de ganse wereld op permanente wijze in beweging.

De uitbating van nieuwe energiebronnen en het sluiten van koolmijnen brengt in de wederzijdse verhoudingen belangrijke wijzigingen. De ontdekking van natuurgas, waarvan de uitbating in sommige landen reeds werd aangevat, heeft nieuwe mogelijkheden geschapen. Het is duidelijk dat het gebruik van natuurgas voor burgerlijke en industriële doeleinden nieuwe expansiemogelijkheden biedt.

Een internationale firma Meurogas Holdings Ltd. werkt een project uit om natuurgas in pijpleidingen over te brengen van het Midden-Oosten naar Europa. De studie van dit project en de besprekingen met de landen van de vindplaatsen van het natuurgas en met de landen waarvoor de pijpleidingen zouden gelegd worden zijn in volle gang.

Zeer recent heeft de Westvlaamse Economische Raad met deze firma contacten gehad, die nieuwe expansiemogelijkheden voor West-Vlaanderen bieden; gezien in haar ontwerp de firma een doorsteek voorziet van de pipeline naar Engeland via Nieuwpoort zijn deze contacten van de W.E.R. vooral van betekenis voor de Westhoek.

PETROLEUMPROSPEKTIE IN WEST-VLAANDEREN

De Belgische Shell Company heeft een aanvraag ingediend tot het verkrijgen van een uitsluitende vergunning voor het opsporen en ontginnen van petroleum en brandbare gassen in een grondgebied van ongeveer 336.000 ha, voornamelijk gelegen in de provincie West-Vlaanderen en voor een klein gedeelte in de provincies Oost-Vlaanderen en Henegouwen.

De omtrek van het gebied is omlijnd :

ten noordoosten : vanaf de territoriale grens door een rechte die de kerktorens van Stalhille, Loppem en Vinkt (en verder) verbindt.

ten zuiden : door een rechte die de kerktorens verbindt van Amougies, Kooigem, Risquons-Tout tot aan de grens.

ten zuidwesten : Belgisch-Franse grens.

ten noordwesten : de territoriale grens.

AMBASSADEURS BEZOEKEN WEST-VLAANDEREN

In het kader van een economische studiereis in Vlaanderen, van 25 tot 28 juni, georganiseerd door de Economische Raad voor Vlaanderen en de Westvlaamse Economische Raad, werden op maandag 25 juni talrijke Ambassadeurs en Handelsraden in West-Vlaanderen ontvangen.

In de voormiddag werd een bezoek gebracht aan de oude en nieuwe fabrieksgebouwen van de N.V. Weefautomaten Picanol te Ieper.

's Namiddags werd de delegatie ontvangen door de directie van de werkhuizen Leon Claeys P.V.B.A.

's Avonds werd het hoog gezelschap ontvangen in « La Réserve » te Knokke door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, en de leden van de bestendige deputatie.

Op 26 juni 's morgens bracht de delegatie een bezoek aan de installaties van de haven van Zeebrugge en van de UCO te Brugge.

Dhr. O. Vanneste was te Bokrijk (Limburg) op donderdag 28 juni aanwezig tijdens het afscheidsbanket op het einde van de studiereis doorheen de Vlaamse gewesten.

VOORLICHTING WESTVLAAMSE EKONOMISCHE PROBLEMATIEK

De Heer O. Vanneste, Directeur W.E.S. :

Brugge (8 juni en 15 juni), Beveren-IJzer (18 juni).

De Heer J. Pattyn, Economisch Adviseur :

Westvleteren (14 juni), Avelgem (3 juli).

De Heer Ir. J.M.L. Demeyere :

Hasselt (2 juni), Kortrijk (17 juni).

De Heer M. Zwaenepoel :

Blankenberge (23 mei).

De Heer J. Theys :

Menen (13 juni).

B.R.T. WEST-VLAANDEREN

In de sociaal-ekonomische rubriek « Vonk van deze dag » werden lezingen gehouden door de Heer J. Pattyn, Economisch Adviseur W.E.R.

2 augustus : De konfektienijverheid in West-Vlaanderen;

9 augustus : Het arrondissement Oostende;

16 augustus : Moderne gemeenten in een welvend West-Vlaanderen;

23 augustus : De houtnijverheid in West-Vlaanderen;

30 augustus : Benelux Regionale Ekonomische Samenwerking.

ENQUETE ONDER DE GRENSARBEIDERS VAN WEST-VLAANDEREN

De Westvlaamse Ekonomische Raad en het Westvlaams Ekonomisch Studiebureau, die bezorgd zijn om de toekomst van de Westvlaamse

grensarbeiders in Noord-Frankrijk, organiseren een uitgebreide enquête onder de grensarbeiders. Het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, de gewestelijke bureaus van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de drie vakorganisaties en de gemeentebesturen, verlenen hun medewerking.

De te enquêteren grensarbeiders hebben een uitgebreide vragenlijst ontvangen. Voor hulp bij het invullen van deze vragenlijst kunnen zij zich wenden tot hun vakorganisatie of de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. De terugzending van de ingevulde vragenlijsten kan geschieden hetzij door afgifte bij hun vakorganisatie, op het gemeentebestuur of bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, hetzij door rechtstreekse toezending aan het Westvlaams Ekonomisch Studiebureau, Dijver, 7, te Brugge. Alle gegevens verzameld door deze enquête blijven strikt vertrouwelijk en worden enkel gebruikt tot studiedoeleinden.

In het begeleidend schrijven onderlijnt Ridder P. van Outryve d'Ydewalle het belang van dit onderzoek; de Westvlaamse Ekonomische Raad hoopt op deze wijze een duidelijk inzicht te verwerven in het grensarbeidersprobleem om hierop zijn ontwikkelingspolitiek van de Westvlaamse grenszone te kunnen steunen.

DE HOUTNIJVERHEID IN WEST-VLAANDEREN

Op donderdag 21 juni kwam de kommissie « Houtnijverheid W.E.S. » in vergadering bijeen. Ze besprak het rapport dat, op grond van een enquête die in 1961 werd gehouden door het Westvlaams Ekonomisch Studiebureau, aan deze bedrijfstak werd gewijd.

Het rapport belicht diverse facetten van de tewerkstelling in deze bedrijfstak en onderzoekt de situatie op de arbeidsmarkt en de problemen van scholing en contact tussen onderwijs en industrie.

B.R.E.S.

De Benelux Regionale Ekonomische Samenwerking (B.R.E.S.) heeft zoeven haar eerste brochure gepubliceerd onder de titel « Zeven gewesten rond een verdwijnende grens ». De B.R.E.S. welke bestaat uit de Ekonomische Technologische Instituten van Zeeland, Noord-Brabant en Nederlands Limburg en de Westvlaamse, Oostvlaamse, Antwerpse en Limburgse Ekonomische Raad is een centrum voor de uitwisseling van gedachten, methoden en plannen.

De studiegroep zal zich hoofdzakelijk instellen op die problematiek

ken, welke de transformatie van de gezamenlijke grensgebieden tot een centrale ekonomische ruimte betreffen.

Het uiteindelijk doelwit van de B.R.E.S. is te komen tot een gezamenlijke krachtinspanning en te vermijden dat naast elkaar gewerkt wordt. Dit teneinde, via goed gefundeerd advieswerk aan overheid en bedrijfsleven, bij te dragen tot een zo gunstig mogelijke welvaartsontwikkeling van de bevolking van de betrokken gewesten en daardoor tevens tot een optimale bijdrage dezer streken aan de ekonomische ontwikkeling van het gehele Beneluxgebied.

De eerste brochure B.R.E.S. kan bekomen worden op de Westvlaamse Ekonomische Raad, Dijver, 7, Brugge, P.C.R. 976.57, 20 F.

EKONOMISCHE RAAD VOOR VLAANDEREN

De heer O. Vanneste woonde op 30 mei en 4 juli de vergaderingen van het direktiekomitee van de Ekonomische Raad voor Vlaanderen bij.

E.R.V. — MEDEDELINGEN 1962 Nr 2

In het editoriaal onderlijnt dhr. L. Claes, algemeen sekretaris van de E.R.V., hoe de provinciale ekonomische raden een belangrijk aandeel hebben gehad in de ekonomische expansie en de uitwerking van streekplannen van ruimtelijke ordening en wijst op de evolutie die zich in hun taakstelling aftekent. Dhr. C. Stapel, direktieur van de Volkshogeschool Allardssoog te Bakkeveen (Friesland), wijst in het artikel « Medewerking van de bevolking bij een regionaal ontwikkelingsplan » op de noodzakelijkheid bijzondere aandacht voor te behouden aan het aspect van de « maatschappelijke begeleiding » bij de uitwerking van een ontwikkelingsplan. Het gaat hier om de integrale tekst van een voordracht gehouden in de reeks voordrachten over ekonomische ontwikkeling van het Seminarie voor Toegepaste Ekonomie aan de Rijksuniversiteit te Gent, onder de leiding van Prof. A.J. Vlerick.

In het artikel « De rol van het wegvervoer in de Vlaamse ekonomie » bespreekt dhr. A. De Waele de resultaten van een enkwest over het vrachtvervoer op de weg Antwerpen-Gent — enkwest dat doorging op initiatief van het Seminarie voor Toegepaste Ekonomie van de Rijksuniversiteit te Gent — en komt tot een reeks aanwijzingen die moeten leiden tot een funktionele vervoerpolitiek die rekening houdt met de werkelijke behoeften.

Een samenvatting van een tweetal artikels gepubliceerd in «De Gids op maatschappelijk gebied» van de hand van dhr. I. Lindemans verschijnt onder de hoofding «Werkgelegenheid onder regionaal opzicht».

Dhr. W. Van Waeldele, adviseur bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek, publiceert enkele beschouwingen rond de recente publicatie van het N.I.S. over «Het bruto-binnenlands produkt per provincie en per taalstreek». Op te merken valt hierin de vaststelling dat West-Vlaanderen voor de beschouwde periode 1955-59 het grootste groeipercentage registreerde; de achterstand t.o.v. het Rijksgemiddelde blijft echter aanzienlijk (index 90 in 1959).

Het nummer bevat verder een aantal uittreksels uit de brochure «Zeven gewesten rond een verdwijnen-de grens» die werd uitgegeven door de B.R.E.S.-groep (Benelux Regionale Economische Samenwerking) en een nota van dhr. R. Bultynck, sekretaris van de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen, over «De regionaal-economische studies in Vlaanderen».

De traditionele rubrieken «Uit het leven en de werking van de E.R.V.» en «Licht en Schaduw» brengen allerlei nieuwsjes.

Het nummer besluit met een boekbespreking van «De economie der minder ontwikkelde landen» (Dr. H. Cornelis) en «Het openbaar personenvervoer in de provincie Antwerpen» (Dr. A. De Waele).

BEZOEK UIT LUXEMBURG

Een delegatie van de Société Luxembourgeoise d'études et d'expansion économiques bracht op 6 augustus een bezoek aan de W.E.R. om de werking nader te bestuderen.

LUCHTHAVEN OOSTENDE-MIDDELKERKE

In het eerste nummer van dit jaar werd in de rubriek «Westvlaamse Bedrijven» een artikel gewijd aan de luchthaven Oostende-Middelkerke en o.m. de bedrijvigheid belicht van de twee van deze luchthaven belangrijkste Engelse maatschappijen die de luchtverbinding met Engeland verzekeren: Silver City Airways en Channel Air Bridge.

Deze beide maatschappijen zijn ondertussen versmolten onder de nieuwe naam «British United Air Ferries».

De bedrijvigheid op de luchthaven Oostende-Middelkerke is nog steeds groeiend.

Uit de jongste gegevens omtrent de verdeling van het totale handelsverkeer per luchthaven blijkt over-

duidelijk dat deze luchthaven de belangrijkste expansie kent. Volgende tabel spreekt voor zich zelf.

	1953		1959		1960		1961	
		Absolute cijfers	Index	Absolute cijfers	Index	Absolute cijfers	Index	
aantal vluchten								
— Oostende	1.393	8.732	627	13.881	996	16.975	1.219	
— Totaal	29.218	55.104	189	58.278	199	59.177	203	
aantal passagiers								
— Oostende	10.543	108.516	1.029	210.955	2.001	296.918	2.816	
— Totaal	430.786	865.618	201	1.159.923	269	1.218.452	283	
goederen								
— Oostende	1.346	11.571	860	22.047	1.638	26.468	1.966	
— Totaal	20.083	43.665	217	61.836	308	66.543	331	

De bedrijvigheid op de luchthaven van Oostende is voornamelijk afgestemd op het Verenigd Koninkrijk. 97,8 % van het aantal aankomende passagiers zijn herkomstig uit het Verenigd Koninkrijk evenals 99,9 % van het vrachtgoed en 97,9 % van het reisgoed.

Bij vertrek kan eenzelfde vaststelling worden gemaakt: 97,4 % van het totaal aantal passagiers schepen in voor het Verenigd Koninkrijk, terwijl 99,9 % van het vrachtgoed en 97,7 % van het reisgoed ook voor het Verenigd Koninkrijk bestemd is.

AANBESTEDING VAN WERKEN VAN OPENBAAR NUT

Uit de talrijke aanbestedingen door de Hogere Overheid in West-Vlaanderen uitgeschreven sedert 1 januari 1962 lichten wij de volgende:

Zeebrugge: opruimen van wrak nr 65 in de buitenrede van het zee-einde van de havenmuur;

Zeebrugge: baggeren van twee zeevaartwegen voor de haven;

Boudewijnkanaal: baggerwerken;

Kanaal Brugge-Oostende: herbouwen boordvoorzieningen;

Kanaal Plassendale-Nieuwpoort: herbouwen boordvoorzieningen;

Veurne: bouwen van kaaimuren en baggerwerken in handelskom (Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke);

Oostende: bouwen van een kaaimuur en herstellen van de sluis in de oude handelsdokken;

Kanaal Gent-Brugge: herbouwen boordvoorzieningen en oeververdediging;

Izegem-Kuurne: aanleg van een nieuwe rijksweg over Lendelode.

Oostende: herstel Kreekbrug.

De regie van Telegraaf en Telefoon heeft, benevens belangrijke kabelwerken, aanbestedingen uitgeschreven voor het optrekken van telefoongebouwen te Handzame, te Staden, te Koekelare.

Op gebied van waterbedeling werden aanbestedingen uitgeschreven door de stad Oostende, de stad Ieper, de Tussengemeentelijke Mij der Vlaanderen voor Waterleiding, (Damme, Nieuwmunster), de Nationale Mij der Waterleiding, (Zwevegem, Wielsbeke, St.-Baafs-Vijve, Gits, Klerken (hydrofoor), Jabbeke, Aartrijke, Neerwaasten, Waasten).

De Nationale Mij der Belgische Spoorwegen heeft werken uitgeschreven voor de voltooiing van het station te Diksmuide, voor de bouw van een nieuw stationsgebouw te Torhout, voor het uitbreken van het spoor tussen Steenbrugge (Oostkamp) en Sijsele, voor het bouwen van kokertunnels te Vichte en te Torhout, voor het bouwen van bruggen en het ophogen van het spoor in Kortrijk, voor de aanleg van wegen in Aarsele gepaard met de afschaffing van overwegen.

De Provincie West-Vlaanderen gaat verder met de modernisering van de Provinciewegen: Brugge - Torhout - Menen, Avelgem - Spiere.

Gespecialiseerde werken werden in aanbesteding aangeboden door de Regie der Luchtvaart (luchthaven Oostende-Middelkerke), door de Militaire Overheid, door de Dienst voor Ruilverkaveling van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom (Westkapelle), door de Tussengemeentelijke Maatschap-

pij voor Zuivering van Afvalwaters langs de Kust (Koksijde, Lombard-sijde, Westende), door de Polder van Merkem (bemalingsstation).

In een volgend nummer zal een overzicht gegeven worden over de aanbestedingen uitgeschreven ook door andere besturen met het oog op het uitvoeren van werken die de veelzijdige infrastructuur van West-Vlaanderen vervolledigen.

ALGEMENE VERGADERING WESTTOERISME

In het Provinciaal Hof te Brugge had op 8 juni, onder het voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, de Algemene Vergadering van Westtoerisme plaats. Tijdens deze vergadering bracht de Heer H. Smislaert, Gedeputeerde van West-Vlaanderen en Eerste Ondervoorzitter van Westtoerisme, verslag uit over de activiteiten van Westtoerisme in 1961.

Zoals in vorige jaren heeft Westtoerisme vooral aandacht besteed aan het binnenland.

Daarnaast heeft Westtoerisme ook grote aandacht besteed aan de buitenlandse markten, in casu de nabluranden. De meeste aandacht ging hierbij naar Engeland, de voornaamste buitenlandse klient. De publiciteit van Westtoerisme in Duitsland is vooral gericht op ons natuurlijk nevengewest Rinland-Westfalen. Met betrekking tot de Franse markt heeft Westtoerisme opnieuw deelgenomen aan de jaarbeurzen te Parijs en te Rijsel.

HUISVESTING

* De Nationale Maatschappij voor Huisvesting verleende in januari en februari 1962 goedkeuring aan de volgende aanbesteding gehouden in 1961 :

Brugge : 66 woningen, Roeselare : 61, Lendeledede : 40, St.-Michiels : 56, Moeskroen : 49, Middelerke : 30.

Tussen 1-1-62 en 17-8-62 werden volgende aanbestedingen ingericht voor het bouwen van sociale woningen.

Kuurne 16, Harelbeke 16, Ooigem 28, Hulste 24, Bellegem 34, Blankenberge 41, Kortrijk 94, Emelgem 5 (kleine), Wakken 26, Waregem 18, St.-Baafs-Vijve 20, Menen 56, Herseaux 44, Roeselare 53, Ieper 28, Kuurne 12, Waasten 30, St.-Michiels 70, Emelgem 30, Kuurne 34, Lom-

bardsijde 12 (voor gezinnen van militairen).

Veurne 23 + 8 appartementen,

Kuurne 22, Kortrijk 139, Wakken 26, Ingelmunster 14 (kleine), Kuurne 16, Marke 40, Roeselare 36.

* Bouwpremies (Bron : N.I.S.)

Kwartaal-gemiddelden en kwartalen	Aantal begunstigden van bouwpremies	Semester-gemiddelden en semesters	Aantal begunstigden van premies voor de aankoop van gebouwen
1956	279	1956	280
1957	346	1957	264
1958	376	1958	289
1959	701	1959	300
1960	680	1960	264
1961	665	1961	286
1961 : 1 ^e kwartaal	682		
1962 : 1 ^e kwartaal	691		

NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR DE HUISVESTING

Volgens het jaarverslag 1961 van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting telt West-Vlaanderen 37 erkende bouwvennootschappen die hun werkingsgebied hebben over 120 gemeenten. In de loop van 1961 liet een gemeente zich bij een reeds bestaande vennootschap aansluiten. In 1961 werden in het ganse land 5.103 woningen aanbesteed, waarvan 882 of 17,3 i.h. in West-Vlaanderen. Tijdens het verlopen jaar legden de Westvlaamse vennootschappen een grote bedrijvigheid aan de dag op het gebied van ontwerpen. Inderdaad werden er 40 voorontwerpen voor 1.611 woongelegenheden ingediend op een totaal van het Rijk van resp. 146 en 6.444. In dezelfde periode werden 37 definitieve ontwerpen ingediend op een Rijkstotaal van 139 voor 1.406 wooneenheden op een totaal van 5.488.

In het kader van de strijd tegen de ongezonde woningen werden sedert 1953 in totaal 10.861 ongezonde woningen gesloopt, waarvan 1.523 in West-Vlaanderen.

AKTIVITEITEN VAN HET PROVINCIAAL CENTRUM VOOR NIJVERHEIDSTEELTEN

Het onderzoekprogramma 1962 van het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Nijverheidsteelten te Beitem-Rumbeke omvatte

dit jaar een vijftigtal proefvelden verspreid over 17 gemeenten.

Naast vlas en brouwerijgerst werd de nadruk van het onderzoek vooral gelegd op de extensieve groenten. Een grote inspanning wordt geleverd om deze arbeidsintensieve gewassen in de provincie een snelle uitbreiding te geven.

LANDBOUWWEK TE VEURNE

Ter gelegenheid van het eerste lustrum van de oogststoet, organiseerden de inrichters van dit feest in de week van 15 augustus een landbouwweek. In het kader van deze manifestatie werd naast de oogststoet een landbouwtentoonstelling, een provinciale schapenprijskamp en de jaarlijkse brouwerijtentoonstelling met vrije verkoopdag georganiseerd.

ONDERZOEK TEN BATE VAN DE TABAKTEELT

Het Centrum voor Tabakonderzoek onder leiding van Prof. Slaats van de Universiteit te Gent, legde te Komen, Lichtervelde, Waardamme en Ingelmunster talrijke proefvelden aan waarin diverse problemen betreffende de tabakteelt werden bestudeerd. De bijzondere aandacht werd geschonken aan de verbetering van het bestaande rassensortiment en aan de bestrijding van de blauwe schimmel.

De onderneming is de basiscel, het eerste en essentieel orgaan van de technologische beschaving.

Daardoor heeft zij plichten tegenover onze huidige beschaving. Deze plichten zijn zwaarder geworden naarmate het technologisch karakter van de beschaving op de voorgrond is gekomen.

Zij staat letterlijk te haren dienste. Zij heeft slechts een reden van bestaan in de mate waarin zij streeft naar de versterking en de uitbouw van deze beschaving.

Arnaud de Vogüé

de grote Belgische naam in de elektronica

Waar ter wereld Uwe handelspartners zich ook mogen bevinden,
onze afdeling Buitenland kan U van dienst zijn met
snelle en deskundige service

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

Zetel : Noordstraat 38, Roeselare

Op meer dan 40 plaatsen in de provincie